BeleidsRadar.nl

Ecologische Inventarisatie Landgoed Helmhorst

Datum: 15 januari 2026

Type: meeting_document

Organisatie: Gemeente Zwolle

Korte Samenvatting

Tussen 2005 en 2010 is het landgoed Helmhorst onderzocht op flora en fauna. Het gebied bevat zeldzame plant- en diersoorten, maar is bedreigd door stedelijke ontwikkelingen. Aanbevelingen omvatten het behoud van de ecologische waarden en de ontwikkeling van een beheersplan.

Uitgebreide Samenvatting

De ecologische inventarisatie van landgoed Helmhorst is uitgevoerd door KNNV afdeling Zwolle, samen met diverse werkgroepen van de provincie Overijssel tussen 2005 en 2010. Het gebied, gelegen in de gemeente Zwolle, herbergt een rijke biodiversiteit, waaronder zeldzame plantensoorten, zoals stinseplanten en verschillende paddenstoelen. De inventarisatie geeft aan dat het landgoed een belangrijke rol speelt in het lokale ecosysteem met een verscheidenheid aan zoogdieren, vogels, reptielen en amfibieën. Echter, door aanstaande stedelijke uitbreidingen en andere ontwikkelingen is de ecologische waarde van het landgoed in gevaar. Aanbevelingen zijn onder meer het ontwikkelen van een goed beheersplan en maatregelen om de karakteristieke flora en fauna te beschermen. De floristische waarde kan verhoogd worden door mindere naaldhout aanplant en verbetering van de waterhuishouding.

Trefwoorden

stedelijke ontwikkeling, gemeente zwolle, ecologische waarden, amfibieën, reptielen, vogels, paddenstoelen, zoogdieren, natuurschoonregelingen, natuurinventarisatie, landgoed helmhorst, fauna, flora, provincie overijssel, knnv zwolle

Document ID: 3b91bd39-78cd-468e-850f-d1d8f4f573ea

Landgoed Helmhorst (Zwolle)

Natuurinventarisatie 2005 – 2010

Versie 11 februari 2012

KNNV - Afdeling Zwolle

Met medewerking van:

Insectenwerkgroep Zwolle
Paddenstoelenwerkgroep Zwolle
Provincie Overijssel
Roofvogelwerkgroep Zwolle
Vogelwerkgroep Zwolle
Zoogdierenwerkgroep Overijssel

Coördinatie:
5.1.2e en 5.1.2e (2008)
5.1.2e (2009-2010)

Eindredactie
5.1.2e, 2011

Het landhuis

Inhoud

	Pagina
1. Samenvatting	**5**
2. Aanbevelingen	**7**
3. Inleiding	**9**
4. Historie en context	**11**
5. Hogere planten	**17**
6. Paddenstoelen	**21**
7. Vogels	**27**
8. Zoogdieren	**29**
a. Echte, woel- en spitsmuizen	**29**
b. Vleermuizen	**33**
c. Andere zoogdieren	**34**
9. Reptielen en amfibieën	**36**
10. Libellen en andere insecten	**37**
11. Literatuur	**41**
Bijlagen	**42**
BIJLAGE 1. De natuurgebieden van Zwolle; citaat uit www.natuurlijk.nl (NatuurPuntNL)	
BIJLAGE 2. Flora- en faunawetsoorten en Habitatrichtlijnsoorten voorkomend in de omgeving HELMHORST (km-hok 206502 i.v.m. gepland onderzoek (5.1.2e 5.1.2e Provincie Overijssel eenheid LNL 28-04-2008)	
BIJLAGE 3. Basisgegevens KNNV-muizeninventarisatie oktober 2009	
BIJLAGE 4. Sociaal verslag van de educatieve muizenactie Zwolle onder leiding van 5.1.2e en 5.1.2e.	
BIJLAGE 6. Basisgegevens vogelinventarisatie 2008-2010.	

Restant van toegangshek
Restant van toegangshek

Ook in Helmhorst het oprijlaan gevoel

1. Samenvatting

In het Zwolse buurstschap Herfte bevindt zich het weinig bekende maar daarom niet minder interessante landgoed De Helmhorst. Recentelijk ging het landgoed na het overlijden van de eigenaar over in handen van een projectontwikkelaar. Verder zijn er in de nabije omgeving stadsuitbreidingen (woningboue, bedrijven, wegenaanleg) in meer of mindere mate in voorbereiding. Redenen voor de KNNV Zwolle om de natuurwaarden van het gebied een aantal jaren achtereen intensief te bekijken. De inventarisatie door een groep enthousiaste en deskundige vrijwilligers vond plaats tussen 2005 en 2011.

Hogere planten
In de stukken met gemengd loofbos is sprake van een relatief rijke ondergroei van bos- en parkplanten. Plaatselijk zijn stinseplanten aanwezig. De hogere stukken met aangeplant naaldbos zijn verarmd en verdienen een veelbelovend overgangsbeheer naar deels open stukken en deels omvorming tot gemengd loofbos en struweel. De oevers langs de wetering in en rond het landgoed vertonen nog steeds voedselmijdende plantensoorten die zeldzaam zijn in het omringende agrarische landschap. Vrij veel aangetroffen soorten zijn meer of minder verwilderde tuinplanten, een algemeen verschijnsel bij privé beheerde landgoederen.
De floristische waarde van het gebied kan relatief makkelijk worden verhoogd door adequate beheersmaatregelen zoals geleidelijke omvorming van het naaldhout naar gemengd loofhout, het opnieuw onderhouden van de houtwallen, het meer open maken van de kolk en verschraling en vernatting van de weilandjes.

Paddenstoelen
Tussen 2007 en 2010 werden bij redelijk intensieve inventarisaties tussen 50 en 80 soorten aangetroffen, alleen bij de laatste ronde was het aantal soorten door het eraan voorafgaande weer beduidend minder (23).
In het algemeen betreft dit soorten van een goed ontwikkeld bos. De meest bijzondere soorten betroffen de Rode Lijst soorten: Kostgangerboleet (Boletus parasiticus), Geelbruine plaatjeshoutzwam (Gloeeophyllum separium), Stekeltrilzwam (Pseudohydnum gelatinosum) resp. Plooivlieswaaiertje (Plicaturopsis crispa). De drie eerste soorten worden met “kwetsbaar” aangeduid, de laatstgenoemde soort met “gevoelig”.

Zoogdieren
Rondom en in de Helmhorst leeft een vitale populatie van kleine tot grote zoogdieren. Er zijn 6-8 soorten muizen, minimaal 6 soorten vleermuizen e.a. te vinden, waaronder enkele zeldzame (aandachts-)soorten. Verdergaand onderzoek naar de rodelijst-soort Waterspitsmuis en de grotere zoogdieren, zowel in als rondom het landgoed is gewenst.

Insecten
In juni 2007 is een inventarisatie gehouden van libellen en waterdieren nabij de Helmhorst. Ondanks het niet optimale weer werden meer dan tien, deels bijzondere soorten libellen aangetroffen. De insecten verdienen verder onderzoek, het mozaïek van wateren, weilanden, bossen en houtwallen lijken zeer rijk aan soorten insecten. Ook spinnen dienen nader onderzocht.

Narcissen in het voorjaar

De kolk verdient wat onderhoud (schonen, hout kappen)

2. Aanbevelingen

Algemeen

- De structuur van het landgoed heeft een historie van enkele eeuwen en verdient mede daarom bescherming bij planologische ontwikkelingen.
- De huidige natuurwaarden zijn redelijk hoog en mede daarom verdient het landgoed een goed en te handhaven beschermingsniveau.
- De recentelijke onttrekking van het landgoed uit de Natuurschoon-regeling staat hier haaks op.
- Het is noodzakelijk dat er voor het gebied een goed beheersplan komt, uitgaande van een natuur- en recreatievisie op de middellange en lange termijn. KNNV Zwolle is graag bereid om daar haar medewerking aan te verlenen.

Recreatie

- Het landgoed verdient meer (natuur)recreatieve aandacht om een belangrijkere rol in de natuureducatie van Zwolle en omstreken te spelen en kan dat aan. Vermelding van het landgoed met zijn bijzonderheden in gemeentelijke en regionale (natuur)recreatiegidsen is aan te bevelen. Ook een betere ontsluiting vanaf de openbare weg met enige natuur-educatieve bebording is in dit kader te overwegen.
- Vermeden moet bij een recreatieve ontwikkeling wel worden dat het bos een hondenuitlaatplek voor de wijde omgeving wordt, zeker als de bebouwing rondom het landgoed uitbreidt en intensiveert zoals de gemeente Zwolle in zijn lange-termijn planning heeft staan. Het nog redelijk voedselarme karakter van het landgoed zelf en met name de oevervegetaties daarin, verdragen zich niet met een toenemende belasting aan hondenpoep. Loslopende honden gaan bovendien te koste van vogelstand en grotere zoogdieren.

Bebouwing en wegenaanleg

- Indien rond Herfte bouwlokaties voor woningen en bedrijven worden ontwikkeld, dan dienen deze via een bufferzone gescheiden te worden van het landgoed. De bestaande weilanden en sloten rondom het landgoed dienen dan hun oorspronkelijke karakter zo goed mogelijk te behouden en waar mogelijk dient verschraling plaats te vinden ter compensatie van het verlies aan landelijke omgeving door verstedelijking.
- Doorsnijding van het landgoed met fietspad of zelfs autoweg dient vermeden te worden om geen versnippering van de ecologische waarden te krijgen.

Een van de twee eiken van 300 jaar oud

3. Inleiding

Van de vijftien door **www.natuurlijk.nl** genoemde en beschreven natuurgebieden in en nabij Zwolle (zie bijlage 2) is Landgoed De Helmhorst mogelijk het minst bekend. De ten opzichte van de meeste andere gebieden zeer summiere omschrijving is als volgt:

Bossen met enkele weilanden.
Eigendom: Particulier
Wandelen: Toegestaan
Ligging: Gemeente Zwolle, buurtschap Herfte

Het landgoed Helmhorst is gelegen in het buurtschap Herfte, ten oosten van Zwolle, tussen Berkum en Wijthmen. De Helmhorst (31 hectare) omvat enkele bosgebieden (loof- en naaldhout), weilanden, een oude laan bij het landhuis, houtwallen en een grote plas (oorspronkelijk een kolk van de Vecht, later een eendenkooi) en wordt doorsneden door de Marswetering. Aan de zuidzijde wordt het landgoed begrensd door de spoorlijn Zwolle – Meppel. Het huis van het landgoed is een in 1900 na een voorgaande brand herbouwde villa. Het grootste deel van het landgoed is vrij toegankelijk op wegen en paden.

Voor 1929 was de Helmhorst in handen van de Zwolse wethouder 5.1.2e. In dat jaar verkocht hij het landgoed aan BK-pannenmaker 5.1.2e uit Kampen. Na de oorlog, in 1946, kwam het in bezit van de Zwolse huidarts 5.1.2e. Zijn nazaten hebben het landgoed na diens overlijden te koop aangeboden.

Na de verkoop van het landgoed - na het overlijden van de laatste bewoner-eigenaar, 5.1.2e 5.1.2e, een Zwolse huidarts die het landgoed tussen 1946 en zijn overlijden zorgvuldig beheerde - , aan een projectontwikkelaar achtte de KNNV afdeling Zwolle de tijd rijp om de soortenrijkdom en de ecologische waarde van dit bij burger en politiek relatief onbekende stukje Zwolse natuur vast te stellen. In dit rapport wordt de weerslag van zeer verschillende inventarisaties tussen 2005 en 2010, waaraan zeer veel mensen enthousiast meewerkten, weergegeven

Door diverse werkgroepen van de KNNV afd. Zwolle, vaak samenwerkend met leden en natuurgidsen van IVN (Zwolle, Kampen, Hasselt, Hardenberg), onafhankelijke werkgroepen zoals de Zoogdierenwerkgroep Overijssel en de Vogelwerkgroep, zijn de volgende soortengroepen intensief onderzocht:

Hogere planten
Paddenstoelen
Vogels
Zoogdieren
- Vleermuizen
- Echte, woel- en spitsmuizen
- Andere zoogdieren
Libellen en andere insecten

Daarnaast zijn in deze rapportage betrouwbare resultaten van inventarisaties door enkele derde partijen (met name Provincie Overijssel) opgenomen.

De wetering die door het landgoed loopt; voorheen oevers met veel voedselmijdende plantensoorten

4. Historie en context

Het Landgoed Helmhorst in het buurtschap (vroeger marke) Herfte, ten zuiden van Berkum, onstond in de 17e / 18e eeuw in de plattelandsgemeente rond Zwolle, genaamd Zwollerkerspel, een echt agrarische gemeente met een een grotendeels confessionele bevolking, die nooit meer dan 10.000 inwoners heeft geteld.

Twee oude en zeer monumentale eiken in een houtwal van het landgoed, beide met een geschatte ouderdom van circa 300 jaar, geven aan dat de landschappelijke en culturele historie van het gebiedje nog veel verder teruggaat dan de 19e eeuw waarin we veel weten over het landgoed.

Zwollerkarspel bestond van oudsher uit enkele hoge zandruggen, naast veel laag gelegen land, gedeeltelijk broekland, dat tot bouwland is gemaakt en later, vooral in de 19e eeuw, is omgezet in weiland. De geschiedenis van Zwollerkerspel is eigenlijk die van de buurtschappen waarvan Herfte er een is. Deze buurtschappen waren vanouds te vinden op de voornoemde hoge rivierduinen. In het westen zijn dat Voorst, waar in 1362 het gelijknamige roofridderslot werd ingenomen en verwoest en Westenholte waar vroeger bij de Konijnenbelten een bos moet hebben gelegen. De naam het Rot bij Frankhuis herinnert aan een gerooid bos en ook Katwolde moet een bos zijn geweest.

Spoolde en de Spoolderberg herinneren aan spoelen of stromen, in dit geval langs de hoger gelegen rivierduinen. Ook in het oosten zijn deze heuvels de vroegst bewoonde gebieden. Wijthmen, oorspronkelijk Witoheim, kent nog altijd het Erfgenamenbos dat het gemeenschappelijke bos was van de vrije boeren in de marke Herfte.

Namen als **Helmhorst**, Selhorst en Valkenberg wijzen ook op hoogten. Bij de Helmhorst is het aannemelijk dat de hoogte van oorsprong een rivierduin van de Vecht was. Deze zandrug is nu voornamelijk beplant met naaldbos. De lage delen bestaan uit weilanden, loofhout en een kolk.

In het onderstaand artikeltje wordt vooral de geschiedenis van de laatste honderd jaar van het landgoed beschreven.

Landgoed De Helmhorst

(artikeltje uit: De Berkumer, juni 2007)

Eén van de mooiste plekjes in Herfte. De prac[redacted]ierduinen en eeuwenoude bossen.

Het markante middelpunt is altijd het landgoed De Helmhorst geweest, met de prachtige witte villa van de fam[redacted] en de authentieke boerderij van de fam[redacted].

In de laatste twee uitgaven van de Elshofbode, de wijkkrant van Wijthmen, schrijft [redacted] er een sfeervol verslag over het landgoed.

De villa, die in 1900 na een brand is herbouwd volgens het oude ontwerp wijkt in architectonisch opzicht duidelijk af van andere buitenplaatsen in Berkum, zoals Dijkzicht en Arnichem. Alhoewel het oorspronkelijke bouwjaar niet bekend is, duidt dit op een jongere bouwstijl.

Het huidige landgoed is 46 hectare groot, maar oorspronkelijk was het veel groter. Ook "De Kiekebelt", schuin tegenover de Helmhorst, en een groot deel van wat nu de Ambelt is, hoorde er bij.

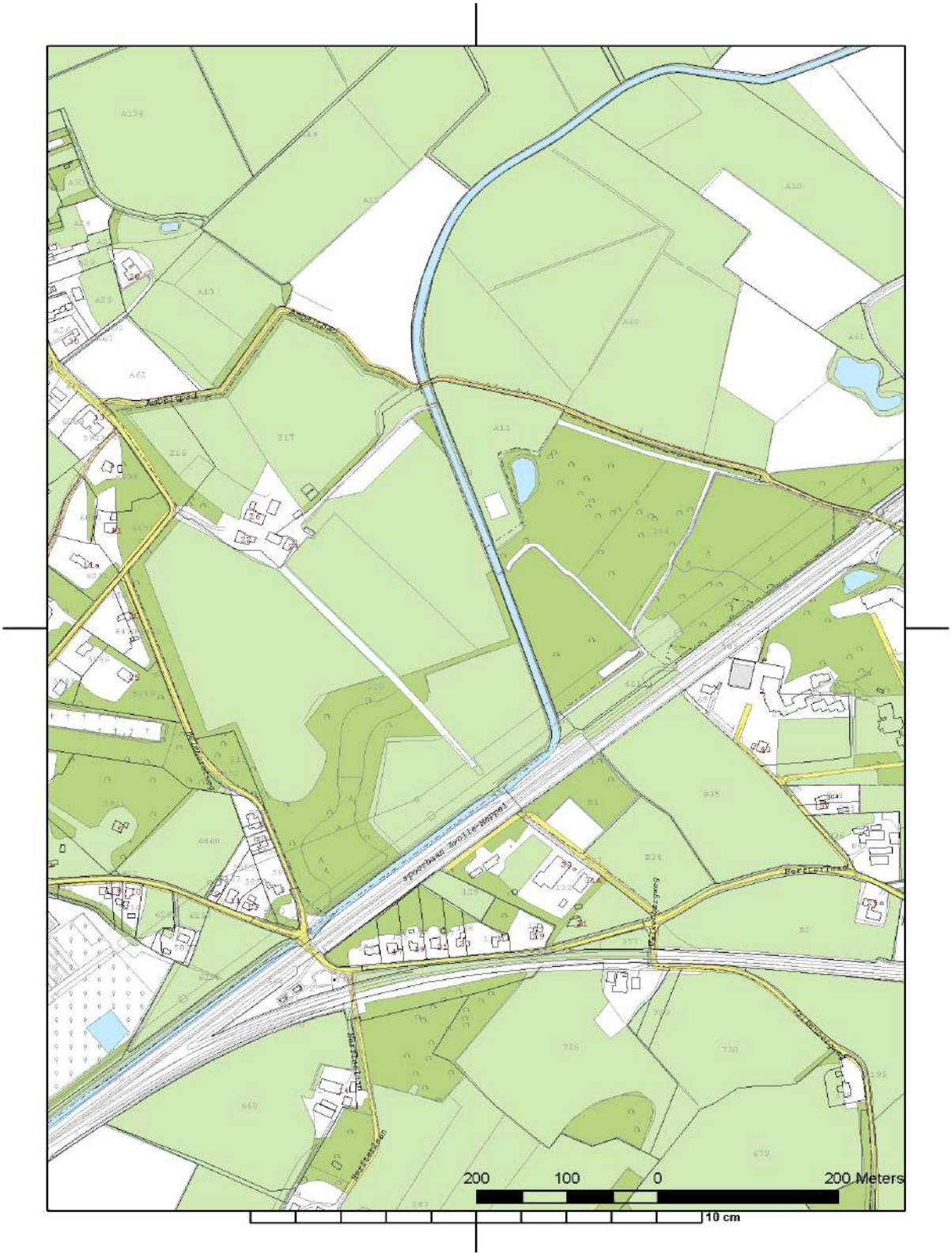
Opmerkelijk is dat de huidige Beukenhorst (aan de Herfterlaan), in de volksmond de oude boerderij van [redacted], de oorspronkelijke entree van het landgoed vormde. De enigszins vervallen poort staat er nog. In feite liep er een rechte landweg van de haakse bocht in de Kuyerhuislaan, waar nu de toegang is naar de villa, tot aan de Herfterlaan tegenover de Erfgenamenweg.

Het landgoed wordt nu doorkruist door een fraai fietspad, dat onderdeel is van de fietsroute 'Rondje Zwolle'. Dat het landgoed veel ouder moet zijn, is goed te zien in de bossen. Daar staan bij het Hendrik Bosmanpad twee enorme eiken met een omtrek van 4 meter. Deze unieke bomen zijn ongeveer 300 jaar oud.

Dat pad is genoemd naar [redacted] die 55 jaar de bossen heeft onderhouden. Naast het toegangshek met de sierlijke letters Helmhorst stond vroeger een theehuis met een rieten dak en een bel erop. Ook had het landgoed een badhuisje bij de toen nog heldere kolk in het bos. Een kolk die later ook nog eens dienst heeft gedaan als eendenkooi. Voor 1929 was de Helmhorst in handen van wethouder [redacted]. In dat jaar verkocht hij het landgoed aan BK-pannenmaker [redacted] uit Kampen.

Na de oorlog, in 1946, kwam het in bezit van de Zwolse huidarts [redacted]. Zijn nazaten hebben het landgoed daarna te koop aangeboden.

Op de volgende pagina's treft u aan een overzichtkaartje van de Helmhorst en een recente luchtfoto van het gebied Herfte (Helmhorst rood omcirkeld).

Figuur Situatieschets Herfte en landgoed Helmhorst ten zuiden van Berkum, Zwolle

Landhuis De Helmhorst
N
Ambeltpad
Helmhorstweg
Herfterlaan
Image © 2008 Aerodata International Surveys
© 2008 Tele Atlas
Google
Aanwijzer 52°30'42.42" N 6°08'48.43" O
Streaming 100%
Ooghoogte 2717 voet

Ecologische context

- Door landbouw en bedijking is vanaf midden 19e eeuw de landschappelijke en ecologische relatie met het Vechtdal minder duidelijk geworden.

- De oorspronkelijke vegetatie zal sterk beïnvloed zijn geweest door overstromingen in de winter vanaf de Vecht en heel nu en dan zelfs vanuit de Zuiderzee, maar door bedijking en intensieve landbouw daarna is deze invloed nu verdwenen.

- Zoals bij alle Nederlandse landgoederen heeft er veel beplanting met bomen plaatsgevonden. De lanen en het dennenbos op het rivierduin zijn daarvan het resultaat.

- Ook uitplantingen van kruiden hebben in het verleden plaatsgevonden met ondermeer als gevolg het voorkomen van enkele stinse-elementen

- Er heeft een aantal ruimtelijke verstoringen plaatsgevonden nabij het landgoed gedurende de afgelopen 150 jaar waardoor dit in grootte is afgenomen. Te noemen zijn de spoorlijn, de hoogspanningsleiding met bijhorende masten en uitbreidingen van het nabije Ambelt (gebouwen en parkeerplaats).

- Ook de Marswetering die het gebied doorsnijdt, is eeuwen geleden gegraven en in de laatste tientallen jaren “genormaliseerd”, rechtgetrokken, uitgediept en met een kunstmatig profiel, aangepast aan de behoeften van de moderne landbouw.

- Het beheer door particuliere eigenaren heeft voor het landgoed als natuurlijk systeem zowel positieve als negatieve gevolgen gehad. Het belangrijkste positieve effect was dat het landgoed grotendeels als eenheid behouden is gebleven, negatieve aspecten zijn de aanplant, ook van exoten, die het natuurlijk-spontane karakter van de vegetatie beïnvloedden, maar cultureel gezien bij een landgoed thuishoren.

- Gezien de ontwikkeling van Zwolle tot nationale groeikern komen er veel mogelijke toekomstige bedreigingen op het gebied af:
  – woon- en bedrijfsbebouwing
  – wegenaanleg
  – hondenuitlaatplek
  – niet aangepast beheer

Salomonszegel, algemene soort in Helmhorst

Rood bloeiende Meidoorn

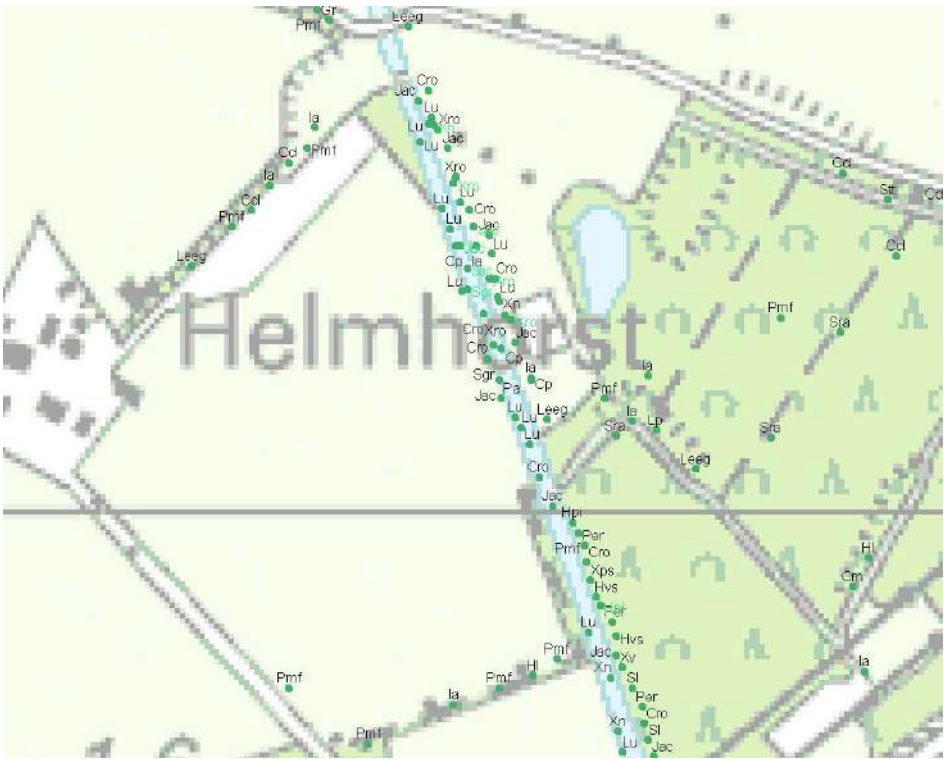
5. Hogere planten

Floristische inventarisatie door 5.1.2e en 5.1.2e in 2008 (twee ronden d.d. 14 mei resp. 31 juli).

Conclusies
In de stukken met gemengd loofbos is sprake van een relatief rijke ondergroei van bos- en parkplanten. De hogere stukken met aangeplant naaldbos zijn verarmd en verdienen een veelbelovend overgangsbeheer naar deels open stukken en deels omvorming tot gemengd loofbos en struweel. De oevers in en rond het landgoed vertonen nog steeds voedselmijdende plantensoorten die zeldzaam zijn in het omringende agrarische landschap. Vrij veel aangetroffen soorten zijn meer of minder verwilderde tuinplanten,een algemeen verschijnsel bij privé beheerde landgoederen.
De floristische waarde van het gebied kan relatief makkelijk worden verhoogd door adequate beheersmaatregelen zoals geleidelijke omvorming van het naaldhout naar gemengd loofhout, het onderhouden van houtwallen, het meer open maken van de kolk, verschraling en vernatting van de weilandjes.

Inventarisatie provincie 1990-1991

In 1990-1991 is eerder een planteninventarisatie uitgevoerd door de provincie Overijssel. In onderstaande stippenkaartjes wordt aangegeven waar toen bijzondere aandachtssoorten zijn aangetroffen in of nabij landgoed Helmhorst en bij De Belten.

Stippenkaart De Belten (provinciale inventarisatie 1990)

KNNV-inventarisatie 2008

(5.1.2e & 5.1.2e)

Op 14 mei en 31 juli 2008 is het hele gebied redelijk intensief onderzocht op het voorkomen van hogere planten. Hieronder is de presentie van alle aangetroffen soorten weergegeven. De naamgeving (zowel de wetenschappelijke Latijnse als de Nederlandse naam) is conform de Standaardlijst der Nederlandse flora (FLORON, 2003). Soorten zijn geplaatst in de volgorde van de Latijnse namen. Van de redelijk bijzondere soorten zijn stippenkaarten vervaardigd. Ook zjjn veel foto's gemaakt van de aangetroffen vegetaties en soorten.

In totaal zijn 182 soorten hogere planten aangetroffen in het gebied.

Wetenschappelijke naam	*Nederlandse naam*	*Wetenschappelijke naam*	*Nederlandse naam*
Acer platanoides	Noorse esdoorn	Juncus effusus	Pitrus
Acer pseudoplatanus	Gewone esdoorn	Lamium cv Variegatum	Gele dovenetel
Achillea millefolium	Duizendblad	Lapsana communis	Akkerkool
Aegopodium podagraria	Engelwortel	Liguster ovalifolium	Liguster
Agrostis stolonifera	Gewoon struisgras	Linaria vulgaris	Leeuwenbek
Alchemilla millefolium	Duizendblad	Lolium perenne	Italiaans raaigras
Alliaria petiolata	Look-zonder-look	Lonicera periclymenum	Kamperfoelie
Allium vineale	Kraailook	Lotus pedunculatus	Moerasrolklaver
Alnus glutinosa	Els	Luzula campestris	Gewone veldbies
Alopecurus pratensis	Grote vossenstaart	Luzula multiflora	Veelbloemige veldbies
Amelanchier lamarckii	Amerikaans krentenboompje	Luzula nivea	? Gewone veldbies
Anthoxanthum odoratum	Reukgras	Luzula sylvatica	Grote veldbies
Anthriscus sylvestris	Fluitekruid	Lycopus europaeus	Wolfspoot
Aphanes arvensis	Grote leeuwenklauw	Lysimachia thyrsiflora	Moeraswederik
Arrhenatherum elatius	Glanshaver	Lysimachia vulgaris	Grote wederik
Artemisia vulgaris	Bijvoet	Matricaria discoidea	Schijfkamille
Asperula odorata	? Lievevrouwebedstro	Mentha aquatica	Watermunt
Berula erecta	Kleine watereppe	Mycelis muralis	Muursla
Betula pendula/pubescens	Berk	Myosotis arvensis	@ vergeetimjniet
Bromus hordeaceus	Zachte dravik	Myosotis scorpioides	Moerasvergeetimjniet
Bromus sterilis	IJle dravik	Narcissus cv	Narcis
Butomus umbellatus	Zwanenbloem	Nuphar lutea	Gele plomp
Calamagrostis canescens	Hennegras	Nymphoides peltata	Waterlelie
Capsella bursa-pastoris	Herderstasje	Ornithogalum umbellatum	Vogelmelk
Cardamine flexuosa	Bosveldkers	Oxalis fontana	Klaverzuring
Carex acuta	Scherpe zegge	Papaver dubium	Klaproos
Carex arenaria	Zandzegge	Persicaria sp.	Perzikkruid
Carex disticha	Tweerijige zegge	Peucedanum palustre	Melkeppe
Carex hirta	Ruige zegge	Phalaris arundinacea	Rietgras
Carex pilulifera	Pilzegge	Phragmites australis	Riet
Carex pseudocyperus	Cyperzegge	Pinus sylvestris	Den
Carex rostrata	Blaaszegge	Plantago lanceolata	Smalbladige weegbree
Carpinus betulus	Haagbeuk	Plantago major	Grote weegbree
Cerastium arvense	Akkerhoornbloem	Poa annua	Straatgras
Ceratocapnos claviculata	Rankende helmbloem	Poa nemoralis	Schaduwgras
Chaerophyllum temulum	Dolle kervel	Poa pratensis	Veldbeemdgras
Chamerion angustifolium	Harig wilgenroosje	Poa trivialis	Ruw beemdgras

Chelidonium majus	Stinkende gouwe
Circaea lutetiana	Groot heksenkruid
Cirsium arvense	Akkerdistel
Convallaria majalis	Lelietje-van-dalen
Conyza canadensis	Canadese fijnstraal
Cornus sp.	(Gele?) kornoelje
Crataegus monogyna	Eenstijlige meidoorn
Cytisus scoparius	Brem
Dactylis glomerata	Kropaar
Deschampsia flexuosa	Bochtige smele
Digitalis purpurea	Vingerhoedskruid
Dryopteris carthusiana	Smalle stekelvaren
Dryopteris dilatata	Brede stekelvaren
Echinochloa crus-galli	Europese hanenpoot
Eleocharis palustris	Waterbies
Elytrigia repens	Kweek
Epilobium hirsutum	Harig wilgenroosje
Equisetum arvense	Heermoes
Equisetum fluviatile	Holpijp
Equisetum palustre	Lidrus
Erodium cicutarium	Gewone reigersbek
Erophila verna	Vroegeling
Euphorbia lathyris	Wolsmelk …
Fagus sylvatica	Beuk
Fallopia dumetorum	Heggenduizendknoop
Fallopia japonica	Japanse duizendknoop
Festuca rubra	Rood zwenkgras
Festuca ovina	Schapengras
Festuca pratensis	Beemdlangbloem
Filipendula ulmaria	Moerasspiraea
Galanthus nivalis	Gewoon sneeuwklokje
Galium aparine	Kleefkruid
Galium palustre	Moeraswalstro
Galeopsis tetrahit	Gewone hennepnetel
Geranium pusillum	Kleine ooievaarsbek
Geum urbanum	Knikkend nagelkruid
Glechoma hederacea	Hondsdraf
Glyceria fluitans	Mannagras
Glyceria maxima	Liesgras
Hedera helix	Klimop
Heracleum mantegazzianum	Reuzenbereklauw
Heracleum sphondylium	Bereklauw
Hieracium pilosella	Muizenoortje
Hieracium umbellatum	Schermhavikskruid
Holcus lanatus	Witbol
Holcus mollis	Zachte witbol
Hypericum perforatum	Sint-Janskruid
Hypochaeris radicata	Gewoon biggenkruid
Ilex aquifolium	Hulst
Impatiens glandulifera	Groot springzaad
Impatiens noli-tangere	Groot springzaad
Impatiens parviflora	Kein springzaad
iris pseudacorus	Gele lis
Juncus acutiflorus	Veldrus
Polygonatum multiflorum	Gewone salomonszegel
Polygonum aviculare	Gewoon varkensgras
Polypodium vulgare	Eikvaren
Potentilla anserina	Zilverschoon
Potentilla reptans	Vijfvingerkruid
Prunus serotina	Amerikaanse vogelkers
Quercus robur	Zomereik
Quercus rubra	Amerikaanse Eik
Ranunculua acris	Scherpe boterbloem
Ranunculus ficaria	Speenkruid
Rhamnus frangula	Vuilboom
Rhododendron pontica	Rhododendron
Ribes uva-crispa	Rode bes
Robinia pseudoacacia	Robinia
Rosa canina	Hondsroos
Rubus fruticosus	Gewone braam
Rumex acetosa	Veldzuring
Rumex acetosella	Schapezuring
Rumex hydrolapathum	Waterzuring
Rumex obtusifolius	Ridderzuring
Sagittaria sagittifolia	Pijlkruid
Salix aurita	Geoorde wilg
Salix cinerea	Rossige wilg
Sambucus nigra	Gewone vlier
Laciniata	? Kruidvlier
Sambucus racemosa	Trosvlier
Scilla non-scripta/hispanica	Wilde hyacint
Scrophularia nodosa	Knopig helmkruid
Sedum telephium	Hemelsleutel
Senecio vulgaris	Klein kruiskruid
Silene dioica	Dagkoekoeksbloem
Solanum dulcamara	Bitterzoet
Sorbus aucuparia	Lijsterbes
Spiraea salicifolia	? Moerasspirea
Stachys palustris	Moerasandoorn
Stellaria graminea	Grasmuur
Stellaria media	Vogelmuur
Symphoricarpus cv	Sneuwbes
Syringa vulgaris	Sering
Tanacetum parthenium	Moederkruid
Tanacetum vulgare	Boerenwormkruid
Taraxacum officinale	Paardenbloem
Tragopogon pratensis	Gele morgenster
Trifolium dubium	Kleine klaver
Trifolium repens	Witte klaver
Typha angustifolia	Kleine lisdodde
Ulex europaeus	Gaspeldoorn
Ulmus procera	Iep
Urtica dioica	Brandnetel
Valeriana officinalis	Valeriaan
Veronica chamaedrys	Gewone ereprijs
Vinca minor	Kleine maagdenpalm
Viola arvensis	Akkervioltje
Viola odorata	Maarts viooltje

Eerder onderzoek aan de vegetatie

De door de Provincie Overijssel in 1990/91 vooral langs de wetering aangetroffen aandachtssoorten waren:

ACHILLEA PTARMICA	LYCHNIS FLOS-CUCULI
BUTOMUS UMBELLATUS	LONICERA PERICLYMENUM
CERATOCAPNOS CLAVICULA'	LOTUS ULIGINOSUS
CONVALLARIA MAJALIS	POTENTILLA ANGELICA
CALTHA PALUSTRIS VAR. P.	POTENTILLA ERECTA
CAMPANULA ROTUNDIFOLIA	POLYGONATUM MULTIFLORUI
ERIOPHORUM ANGUSTIFOLIU	RIBES RUBRUM
ERICA TETRALIX	STELLARIA GRAMINEA
GERANIUM ROBERTIANUM	SIUM LATIFOLIUM
HUMULUS LUPULUS	SAMBUCUS RACEMOSA
HIERACIUM PILOSELLA	SEDUM TELEPHIUM SSP. TEL.
HIERACIUM UMBELLATUM	CAREX NIGRA
HYDROCOTYLE VULGARIS	CAREX PILULIFERA
ILEX AQUIFOLIUM	CAREX PSEUDOCYPERUS
JUNCUS ACUTIFLORUS	CAREX ROSTRATA
JUNCUS SQUARROSUS	CAREX VESICARIA

Deze soorten indiceren in het algemeen genomen vochtige en matig voedselarme biotopen, die in Nederland met name in het agrarische buitengebied de afgelopen jaren sterk zijn afgenomen. De meest bijzondere soorten zoals Carex pilulifera (Vlozegge) werden door ons niet teruggevonden, waarschijnlijk vooral door de voedselrijkdom van de wetering en mogelijk mede door toegenomen beschaduwing van de bomen en struiken op de oever.

Lelietje-der-dalen, vermoedelijk aangeplant

6. Paddenstoelen

Inventarisatie door Paddenstoelenwerkgroep Zwolle

Coördinatie: 5.1.2e

Conclusies
- Beschrijving van resultaten 5 rondes, verklaring onderlinge verschillen op basis weersgesteldheid en evt. verschillen in route en/of intensiteit inventarisatie
- Vergelijking met vergelijkbare gebieden qua soortenaantallen en voorkomen bedreigde sooerten
- Waardebepaling aangetroffen paddenstoelenflora (op basis van NIEUWE rode lijst LNV)
- Specifieke bedreigingen
- Specifieke aanbevelingen voor toekomstig beheer.

In 2007, 2008 en 2009 zijn in het najaar in totaal vijf uitgebreide inventarisatierondes uitgevoerd door de Paddenstoelenwerkgroep Zwolle.

Inventarisatierondes:	Aanwezig
1. 9 november 2007	5.1.2e, 5.1.2e, 5.1.2e, 5.1.2e, 5.1.2e, 5.1.2e. Gast: 5.1.2e 5.1.2e.
2. 15 december 2007	5.1.2e, 5.1.2e, 5.1.2e, 5.1.2e, 5.1.2e, 5.1.2e, 5.1.2e. Gasten: 5.1.2e, 5.1.2e.
3. 19 september 2008	5.1.2e, 5.1.2e, 5.1.2e, 5.1.2e, 5.1.2e, 5.1.2e, 5.1.2e, 5.1.2e
4. 17 oktober 2008	5.1.2e, 5.1.2e, 5.1.2e, 5.1.2e, 5.1.2e, 5.1.2e
5. 21 september 2009	5.1.2e, 5.1.2e

Bijzondere soorten:

Voor paddenstoelen bestaat een rode lijst. Daarop staan vermeld de paddenstoelen, die bijzondere aandacht behoeven. Deze lijst bestaat uit 5 categorieën t.w. verdwenen in Nederland VN / ernstig bedreigd EB / bedreigd BE / kwetsbaar KW / gevoelig GE

De volgende rode lijstsoorten waren in 2007 te vinden op het Helmhorstterrein (volgens LNV-lijst 1996):

Kostgangerboleet (Boletus parasiticus)	KW
Geelbruine plaatjeshoutzwam (Gloeeophyllum separium)	KW
Plooivlieswaaiertje (Plicaturopsis crispa)	GE
Stekeltrilzwam (Pseudohydnum gelatinosum)	KW

RESULTATEN VAN VIJF INVENTARISATIERONDEN

	Inventarisatieronde nummer:	1	2	3	4	5
Soortnaam NL	**Wetenschappelijke naam**					
Abrikozenbuisjeszwam	Schizopora flavipora			X		
Amethistzwam	Laccaria amethystina	X		X	X	
Asgrauw netwatje	Arcyrria cinerea				X	
Berijpte russula	Russula parazurea	X		X	X	X
Berkezwam	Piptoporus betulinus			X	X	X
Beukedopgeweizwam	Xylaria carpophila		X			
Beukerussula	Russula fellea			X	X	X
Beukwortelzwam	Xerula radicata			X	X	
Bitterzoete melkzwam	Lactarius subdulcis				X *	
Blauwe kaaszwam	Oligoporus caesius	X			X	
Bleke elzezompzwam	Alnicola escharoides				X *	
Bleke franjehoed	Psathyrella candolleana					X
Blote billetjeszwam of bloedweizwam	Lycogla epidendrum			X		
Botercollybia	Collybia butyracea	X	X		X	
Braakrussula	Russula emetica				X	
Breedplaatstreephoed	Megacollybia platyphylla					X
Bruinsnedemycena	Mycena olivaceomarginata	X				
Bundelmycena	Mycena arcangeliana				X	
Dennebloedzwam	Stereum sanguinolentum		X		X	
Dennemoorder	Heterobasidion annosum		X		X	
Denneschelpzwam	Panellus mitis		X			
Dennevlamhoed	Gymnopilus sapineus	X	X		X	
Dikke kelderzwam	Coniophora puteana	X			X	
Doolhofzwam	Daedalea quercina	X				
Draadknotszwam	Macrotyphula juncea				X	
Draadsteelmycena	Mycena filopes	X			X	
Duifrussula	Russula grisea					X
Dwergwieltje	Marasmius bulliardii	X				
Echt judasoor	Hirneola auricula-judae	X	X			
Echte kopergroenzwam	Psilocybe aeruginosa	X			X	
Echte tonderzwam	Fomes fomentarius	X				
Eikebladzwammetje	Collybia dryophila ss. lat., incl. aquo ocior	X		X		
Eikebloedzwam	Stereum gausapatum	X	X			
Eikelbekertje	Ciboria batschiana	X		X	X	
Eikeldopzwam	Hymenoscyphus fructigenus	X			X *	
Eiketrilzwam	Exidia truncata		X			
Eikhaas	Grifola frondosa	X		X	X	
Fluweelboleet	Boletus subtomentosus			X		
Fluweelpootje	Flammulina velutipes ss. lat., incl. F. fennae		X			

Fraaisteelmycena	Mycena inclinata	X			X *	
Geel hoorntje	Calocera cornea	X				
Geelbruine plaatjeshoutzwam	Gloeophyllum sepiarium	X	X			
Geelbruine spleetvezelkop	Inocybe rimosa			X		
Geel schijfzwammetje	Bisporella citrina			X	X *	
Geelwitte russula	Russula ochroleuca				X	
Gele aardappelbovist	Scleroderma citrinum	X	X	X	X	X
Gele knolamaniet	Amanita citrina				X	X
Gele korstzwam	Stereum hirsutum	X	X		X	
Gele trilzwam	Tremella mesenterica		X		X	
Geweizwam	Xylaria hypoxylon	X	X			
Gewone fopzwam	Laccaria laccata	X			X	
Gewone glimmerinktzwam	Coprinus micaceus			X	X	
Gewone hertezwam	Pluteus cervinus	X		X	X	X
Gewone krulzoom	Paxillus involutus	X		X	X	X
Gewone oesterzwam	Pleurotus ostreatus		X			
Gewone zwavelkop	Psilocybe fascicularis var. fascicularis	X	X	X	X	X
Gewoon eekhoorntjesbrood	Boletus edulis					X
Gewoon elfenbankje	Trametes versicolor	X	X	X	X	
Gewoon elfenschermpje	Mycena pura			X	*x	
Gewoon meniezwammetje	Nectria cinnabarina	X	X			
Grijze buisjeszwam	Bjerkandera adusta		X	X	X	
Grofplaatrussula	Russula nigricans				X	
Grote bostrechterzwam	Clitocybe phyllophila	X			X *	
Grote parasolzwam	Macrolepiota procera			X	X	
Gewoon eekhoorntjesbrood	Boletus edulis					x
Grote stinkzwam	Phallus impudicus	X	X		X	X
Heksenboter	Fuligo septica			X		
Helmmycena	Mycena galericulata	X	X	X	X	
Hoekig schorsschijfje	Diatrype disciformis		X	X		
Houtknoopje	Cudoniella acicularis	X	X	X	X	
Houtknotszwam (dodemansvingers)	Xylaria polymorpha		X	X		
Hulstdekselbekertje	Trochila ilicina	X	X		X	
Kaneelkleurige melkzwam	Lactarius quietus	X		X	X	
Kastanjeboleet	Boletus badius	X	X		X	X
Kleine aardappelbovist	Scleroderma areolatum				X	X
Kleine bostrechterzwam	Clitocybe candicans		X			
Klein oorzwammetje	Crepidotus epibryus			X		
Kleine aardappelbovist	Scleroderma areolatum			X		
Kleine stinkzwam	Mutinus caninus			X	X	
Kleverig koraalzwammetje	Calocera viscosa			X	X	
Knolparasolzwam	Macrolepiota rachodes	X			X	X
Kostgangerboleet	Boletus parasiticus			X		
Melksteelmycena	Mycena galopus	X	X		X	

Melksteelmycena (v. nigra)	Mycena galopus var. nigra				X	
Muizestaartzwam	Baeospora myosura				X	
Nevelzwam	Clitocybe nebularis	X	X		X	
Oranje aderzwam	Phlebia radiata	X	X			
Oranje druppelzwam	Dacrymyces stillatus	X	X		X	
Oranjegeel trechtertje	Rickenella fibula			X		
Paarse dennezwam	Trichaptum abietinum		X			
Paarse eikeschorszwam	Peniophora quercina	X	X			
Paarse knoopzwam ss. lat.	Ascocoryne sarcoides ss. lat., incl. A. cyl.				X	
Paarse schijnridderzwam	Lepista nuda				X	
Papierzwammetje	Meruliopsis corium		X			
Platte tonderzwam	Ganoderma lipsiense		X	X		X
Papilmycena	Mycena vitilis				X	
Plooivlieswaaiertje	Plicaturopsis crispa	X	X			
Radijsvaalhoed	Hebeloma crustuliniforme			X	X	
Rimpelende melkzwam	Lactarius theiogalus			X	X *	
Rode zwavelkop	Psilocybe sublateritia	X		X		
Roestbruine kogelzwam	Hypoxylon fragiforme	X	X	X		
Roodbruine schijnridderzwam	Lepista flaccida	X	X		X	
Roodporiehoutzwam	Daedaleopsis confragosa				X	
Roodsteelfluweelboleet	Boletus chrysenteron			X		X
Rookzwam	Bjerkandera fumosa				X	
Rossig buiskussen	Tubifera ferruginosa			X		
Scherpe schelpzwam	Panellus stipticus	X	X			
Schorsbreker	Vuilleminia comedens	X				
Slijmerige blekerik	Pholiota lenta				X *	
Sneeuwwitte kaaszwam	Tyromyces chioneus	X				
Sombere honingzwam	Armillaria ostoyae	X				
Stekeltrilzwam	Pseudohydnum gelatinosum		X			
Stijfselzwam	Exidia thuretiana		X			
Streepsteelmycena	Mycena polygramma		X			
Takruitertje	Marasmiellus ramealis				X *	
Tengere beuketaailing	Marasmius setosus				X *	
Tweekleurige trechterzwam	Clitocybe metachroa	X	X		X	
Twijgkorstzwam	Stereum ochraceoflavum				X	
Vaalblauwe kaaszwam	Oligoporus subcaesius				X	
Vaalpaarse schijnridderzwam	Lepista sordida				X	
Vergroeide kogelzwam	Hypoxylon multiforme	X		X		
Vliegenzwam	Amanita muscaria			X	X	X
Vroege franjehoed	Psathyrella spadiceogrisea				X *	
Waaierkorstzwam	Stereum subtomentosum	X				
Waaiertje	Schizophyllum commune	X	X			
Week oorzwammetje	Crepidotus mollis	X				
Wieltje	Marasmius rotula			X		

Winterhoutzwam	Polyporus brumalis		X			
Witte bultzwam	Trametes gibbosa	X	X			
Witte eikebladmycena	Mycena polyadelpha	X	X			
Witte vlierschorszwam	Rogersella sambuci	X	X			
Wit oorzwammetje	Crepidotus variabilis		X		X *	
Witte tandzwam	Schizopora paradoxa		X	X	X *	
Ziekenhuisboomkorst	Cerocorticium confluens	X	X		X	
Zwarte trilzwam	Exidia plana	X	X			
Zwartgroene melkzwam	Lactarius necator				X	
Zwartpurperen russula	Russula undulata			X	X	
Zwartrode russula	Russula olivaceoviolascens					X
Zwartwitte veldridderzwam	Melanoleuca polioleuca				X	
Zwavelmelkzwam	Lactarius chrysorrheus					X
Zwavelzwam	Laetiporus sulphureus					X
	Aantal soorten per inventarisatieronde	57	57	46	78	23

Het mozaïekachtige landschap is zeer geschikt voor veel broedvogels

7. Broedvogels

Conclusies

De Helmhorst herbergt een rijke vogelwereld, karakteristiek voor oudere park- en boslandschappen. Wel lijkt tussen 2005 en 2007 een duidelijke achteruitgang plaatsgevonden te hebben,mogelijk mede door veel kapwerkzaamheden ondermeer bij de nabije Ambelt en langs de spoorlijn. In 2008 is verder tijdens het broedzseizoen zeer rigoureus gekapt op de Helmhorst zelf, langs de spoorlijn (vanwege de hoogspanningsleidingen). Ook verhoogde predatie door roofvogels kan een rol spelen.

Methodiek

Een aantal leden van de KNNV-afdeling Zwolle inventariseerde de vogels van de Helmhorst in 2008 en 2009 conform de SOVON Handleiding (Tweede, aangepaste druk, 2004, ISSN 1382-6263). In 2005 en 2007 inventariseerde het IVN het gebied al, echter minder intensief.

PTT-methode, zie SOVON handleiding broedvogelinventarisatie. De eerste groep stelde de vaste looproute vast en gaf die door aan de andere groepen. Men nam dus steeds dezelfde looproute zodat de waarnemingen onderling vergelijkbaar zijn. Er werd steeds gelopen in groepen van twee. Elk groepje doorkruiste een ochtend of een deel van een ochtend in het weekend of aansluitend op het weekend het landgoed en tekende op kaartjes (voor elke week één) in waar welke vogelsoort zat / zong / fourageerde / zijn nest bouwde etc. In 2009 werd in de maanden maart, april, mei en juni in principe elke week een ronde gelopen door vier groepen (per groep 1 ronde per maand.

In bijlage 5 worden de detailwaarnemingen per jaar en de namen van de vogelwaarnemers vermeld.

Hieronder zijn de waarnemingen van 2005, 2007, 2008 en 2009 uit bijlage 5 samen in een overzichtstabel bij elkaar gezet. Alleen de presentie per jaar is weergegeven omdat de verschillende methodiek geen kwantitatieve vergelijking van frequenties of aantallen toestaat. Ondanks de eenmalige waarneming in 2005 was dit het rijkste jaar met 38 soorten. 5.1.2e 5.1.2e constateerde zelf al dat 2007 veel minder rijk was aan broedvogels voor de Helmhorst. De intensieve bemonsteringen van 2008 en 2009 zitten qua aantal waargenomen vogels in tussen 2005 en 2007.

De oorzaak van een eventuele achteruitgang van het aantal zangvogels kan gelegen zijn in toegenomen predatie door roofvogels. Zo hebben zich op en nabij de Helmhorst de afgelopen drie jaar twee paartjes Sperwer gevestigd (5.1.2e , 2010). Maar ook het intensieve kappen nabij het spoor alsook het achterwege blijven van onderhoud kunnen van invloed zijn geweest. De recreatiedruk lijkt niet significant toegenomen tussen 2005 en 2010.

Naam	2005 2 mei	2007 5mei	2008 (totaal 10 ronden)	2009 (6 ronden)	waarnemingen 2007 – 2009
Blauwe Reiger		X	X	X	3
Bonte vligenvanger	X	X			2
Boomklever	X	X	X	X	4
Boomkruiper	X	X	X	X	4
Braamsluiper	X				1
Buizerd	X	X	X	X	4
Fitis	X	X	X	X	4
Gekraagde roodstaart	X				1
Gierzwaluw	X		X		2
Goudhaantje	X		X	X	3
Goudvink			X	X	2
Groenling	X		X	X	3
Grote Bonte Specht	X	X	X	X	4
Grote lijster		X	X		2
Grutto		X			1
Heggemus	X	X	X	X	4
Holenduif		X			1
Houtduif	X	X	X	X	4
Huismus			X		1
IJsvogel		X			1
Kauw	X	X		X	3
Kievit	X			X	
Koekoek	X		X	X	2
Koolmees	X	X	X	X	4
Kuifeend			X		1
Mandarijneend			X		1
Meerkoet		X	X		2
Merel	X	X	X	X	4
Nijlgans	X		X	X	3
Pimpelmees	X	X	X	X	4
Putter	X			X	2
Ringmus	X			X	2
Roek		X	X		2
Roodborst	X	X	X	X	4
Spotvogel	X	X		X	3
Spreeuw	X	X	X	X	4
Staartmees	X		X	X	3
Tjiftjaf	X	X	X	X	4
Tuinfluiter	X	?		X	2+?
Turkse tortel	X			X	2
Vink	X	X	X	X	4
Visdief	X			X	2
(Vlaamse) gaai	X		X	X	3
Wielewaal	X				1
Wilde eend	X	X	X	X	4
Winterkoning	X	X	X	X	4
Zanglijster	X	X	X	X	4
Zwarte Kraai	X	X	X	X	4
Zwartkop	X	X	X	X	4
TOTAAL	38	31	35	34	31 – 38

9. Zoogdieren

Algemene conclusie
Rondom en in de Helmhorst leeft een vitale populatie van kleine tot grote zoogdieren. Er zijn 6-8 soorten muizen, minimaal 6 soorten vleermuizen e.a. te vinden, waaronder enkele zeldzame (aandachts)soorten. Verdergaand onderzoek naar de rodelijstsoort Waterspitsmuis en de grotere zoogdieren, zowel in als rondom het landgoed is gewenst.

Achtereenvolgens worden de (echte, woel- en spits)muizen, de vleermuizen en andere zoogdiersoorten behandeld.

9A, Echte, woel- en spitsmuizen

Conclusie
Rond de Helmhorst leeft een vitale populatie van echte, woel- en spitsmuizen. In totaal werden zes soorten aangetroffen. Op een plek werd de zeldzame Dwergmuis (14 vangsten) aangetroffen. De recent aanwezige Waterspitsmuis en aardmuis werden in 2009 niet aangetroffen, reden om op nabije andere locaties aanvullende waarnemingen te doen in 2010.

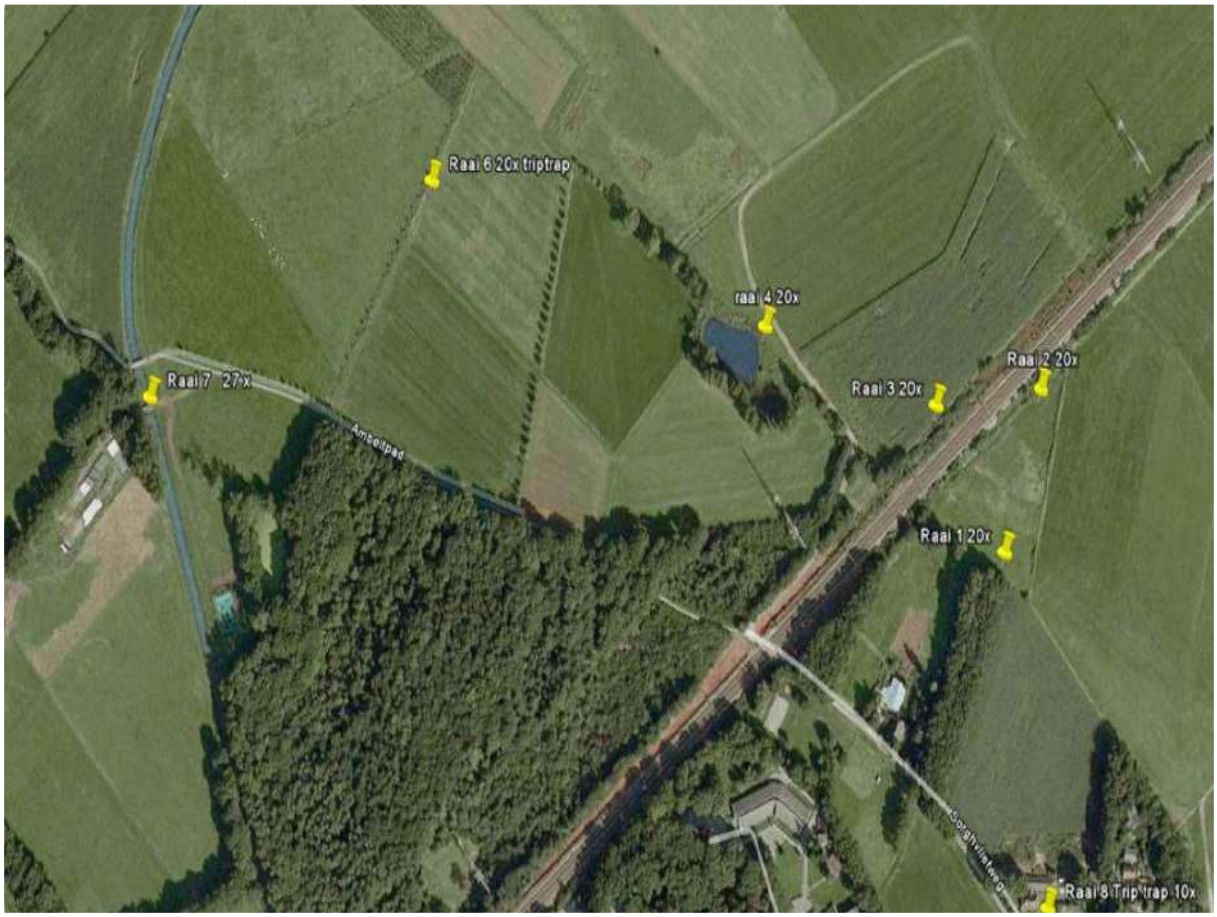
De inventarisatie
Op 23 – 25 oktober 2009 voerde de KNNV afdeling Zwolle rond het landgoed een uitvoerige inventarisatie uit met 157 speciale muizenvallen, verspreid over acht meetraaien langs verschillende karakteristieke landschapselementen. Voor het landgoed zelf had de eigenaar en beheerder expliciet geen toestemming verleend.

Bij het veldwerk en de voorbereiding ervan had de KNNV afd. Zwolle veel hulp van de Zoogdierwerkgroep Overijssel (5.1.2e en 5.1.2e) en van een aantal enthousiaste natuurgidsen van IVN.

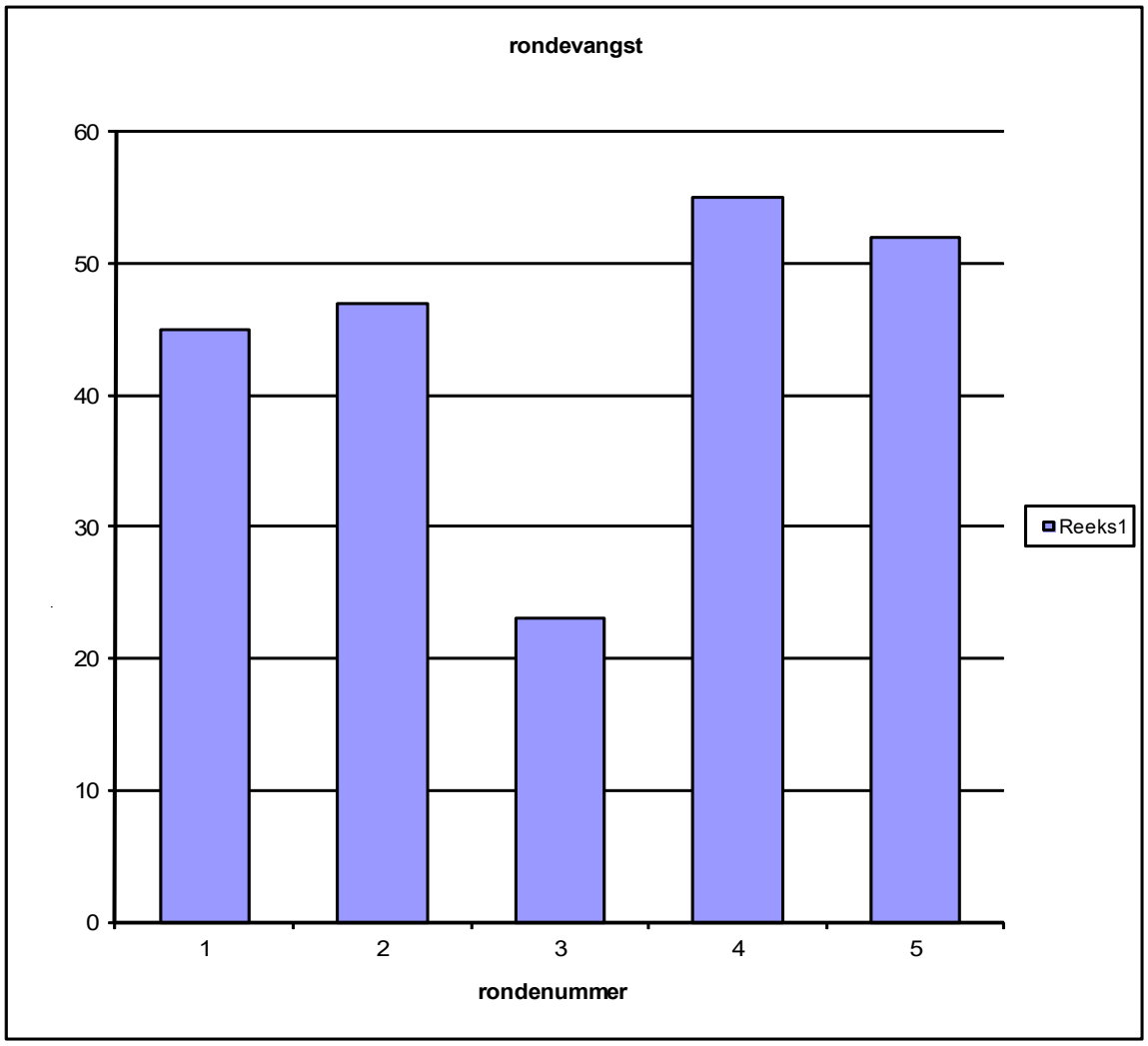
Lokaties van de vallen:	aantal vallen	coördinaten (AMCO)	
Raai 1 graslandruigte	20	x207215	y50314
Raai 2 spoorlijn zuid	20	x207218	y503223
Raai 3 spoorlijn noord	20	x207144	y503211
Raai 4 Kolk t Oever	20	x206983	y503255
Raai 5 5.1.2e	20	x206979	y503482
Raai 6 Knotwilg t Oever	20	x206724	y503341
Raai 7a Weteringnoord en zuid van brug t oever	10	x206488	y503217
Raai 7b Weteringnoord en zuid van brug t oever	17	x206506	y503172
Raai 8 Tuin van Ee	10	x207219	y502915
Totaal van 9 raaien	157		

In Bijlage 2 zijn de vangstgegevens per meetraai en vangronde gedetailleerd weergegeven.

Figuur: Overzichtskaartje met vangstraaien muizen

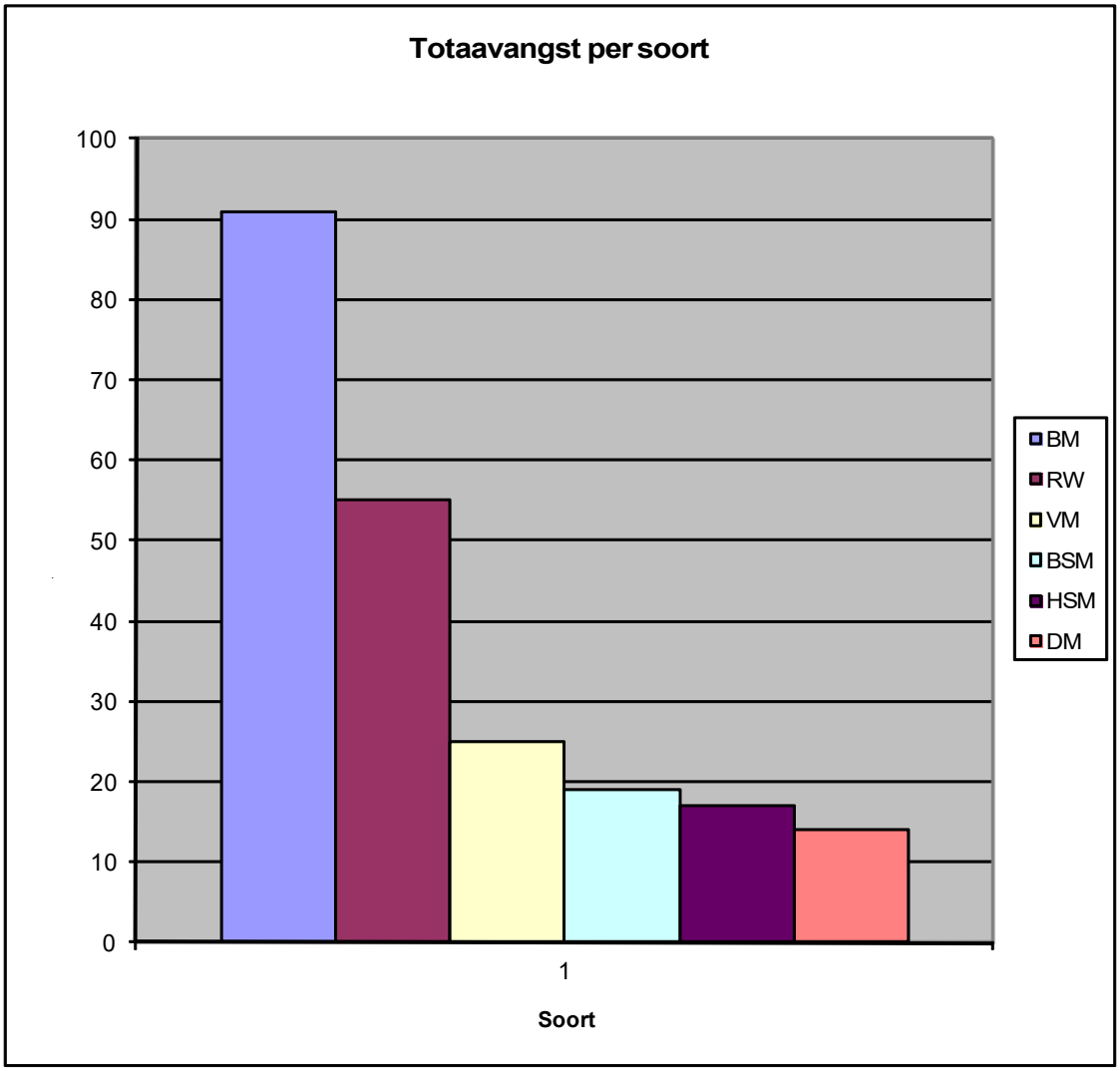

Gedurende 5 inventarisatieronden (vallen om de 8 uur geleegd rond 23, 7 en 16 uur) werden in totaal 221 muizen aangetroffen. Tijdens de derde ronde (namiddag 24 oktober) werd het minste gevangen in de vallen (22 dieren), ’s avonds en ’s ochtends werden steeds tussen 45 en 55 dieren gevangen, een bezetting van bijna 50%.

Met 91 resp. 55 vangsten bleken Bosmuis en Rosse Woelmuis het talrijkst. Van Veldmuis, Bos- en Huisspitsmuis werden tussen 17 en 25 dieren gevangen. Van een reatief zeldzame soort, de Dwergmuis, werden in een ruig stukje langs een sloot 14 dieren aangetroffen.
In de periode 1988-2005 is aanvullend de Aardmuis in het gebied aangetroffen (ZWO, zie bijlage 2).
Van de zeer zeldzame Waterspitsmuis zijn in het recente verleden verscheidene waarnemingen gedaan in en nabij de Helmhorst (vermelding door 5.1.2e , 1993; tevens: ZWO, 1988-2005, zie Bijlage1). Deze soort werd echter niet aangetroffen gedurende ons waarnemingsweekend. We willen daarom op andere plekken op en rond de Helmhorst in 2010 nogmaals een intensieve inventarisatieronde doen, mede om een beter beeld van de verspreiding van de al waargenomen muizen te verkrijgen.

Generaal totaal	Bosmuis (BM)	91
	Rosse Woelmuis (RW)	55
	Veldmuis (VM)	25
	Bosspitsmuis (BSM)	19
	Huisspitsmuis (HSM)	17
	Dwergmuis (DM)	14
Totaal muizen		**221**

Totaavangst per soort
100
90
80
70
60
50
40
30
20
10
0
1
Soort
BM
RW
VM
BSM
HSM
DM

9B. Vleermuizen

Conclusie
Minimaal zes soorten vleermuizen foerageerden in 2008 in en nabij de Helmhorst.
In 2010 is aanvullend onderzoek gedaan naar eventuele extra soorten en naar kolonies.

De inventarisatie
In 2008 heeft KNNV afdeling Zwolle opdracht gegeven aan vleermuizenexpert 5.1.2e om de vleermuizen-populatie van de Helmhost te inventariseren.

5.1.2e heeft gedurende een inventarisatieronde in 2008 met een bat-detector en aanvullende visuele waarnemingen op landgoed Helmhorst de volgende soorten vastgesteld:

Foeragerend vastgesteld:
1. Gewone dwergvleermuis
2. Ruige dwergvleermuis
3. Gewone grootoorvleermuis
4. Watervleermuis
5. Laatvlieger
6. Rosse vleermuis.

Op het landgoed zelf zijn (nog) geen vleermuiskolonies vastgesteld (nog niet systematisch onderzocht). Wel bekend is dat de Watervleermuizen afkomstig zijn van het nabije Boschwijk en de Rosse vleermuizen uit een eik langs de Kuyerhuislaan.

Vermoed wordt dat ook de Franjestaart als zevende soort in het gebied voorkomt (inventarisatie in opdracht van gemeente; mond. med. 5.1.2e).

Daarom werd een extra inventarisatieronde met de nieuwe bat-detector van KNNV Zwolle medio en eind 2012 ingepland.

9C. Overige soorten zoogdieren

Vos
?

Das
De Helmhorst fungeert als foerageergebied voor dassen met burchten in het nabije Erfgenamenbos (waarneming 5.1.2e 2008)..

Ree
Waarneming ZWO 1988-2005 (bijlage 2)

Bunzing
Waarneming ZWO 1988-2005 (bijlage 2)

Wezel
?

Steenmarter
?

Eekhoorn
Waarneming ZWO 1988-2005 (bijlage 2)

Konijn
Waarneming ZWO 1988-2005 (bijlage 2)

Haas
Waarneming ZWO 1988-2005 (bijlage 2)
2009: 27 april (2 ex.), 23 mei (1 ex.); waarnemingen 5.1.2e + 5.1.2e tijdens voogeuinventarisatie.

Egel
Waarneming ZWO 1988-2005 (bijlage 2)

Mol
Waarneming ZWO 1988-2005 (bijlage 2)

Woelrat
Waarneming ZWO 1988-2005 (bijlage 2)

10. Amfibieën en reptielen

De volgende drie soorten worden vermeld als waarschijnlijke waarneming (ZWO 1988-2005; bijlage 2):

Gewone pad	Bufo bufo	(X)
Bruine kikker	Rana temporaria	(X)
Groene kikker*	Rana esculenta s.l.	(X)

Een nadere gerichte inventarisatie in 2012 is wenselijk.

De wetering maar vooral de kolk en de slootjes in de buurt zijn kansrijk voor vissen, ringslang en amfibieën

11. Libellen en andere insecten en waterdieren

Samenvatting
In juni 2007 is een inventarisatie gehouden van libellen en waterdieren nabij de Helmhorst. Ondanks het niet optimale weer werden meer dan tien, deels bijzondere soorten libellen aagetroffen. De insecten verdienen verder onderzoek, het mozaiek van wateren, weilanden, bossen en houtwallen lijken zeer rijk aan soorten insecten. Ook spinnen dienen nader onderzocht.

Resultaten inventarisatie door KNNV Zwolle van Landgoed De Helmhorst op libellen, inclusief waarnemingen van andere insecten, week- en waterdieren en overige op 16 juni 2007 ("Libellen Big Day")

(verslag door 5.1.2e, december 2009)

Doelen van de inventarisatiedag
De Libellen Big Day wilden we een leuke invulling geven door op en rondom het landgoed de Helmhorst libellen te gaan inventariseren. Daarnaast is er ook gemonsterd naar vissen en andere waterdieren in de Marswetering en in de kolk van Van 't Oever. Ook andere waarnemingen zijn meegenomen om een completer beeld te verkrijgen van de fauna van de Helmhorst t.b.v. het integrale inventarisatieproject van KNNV Zwolle. [1]

Deelnemers (alfabetisch)
5.1.2e, 5.1.2e, 5.1.2e, 5.1.2e, 5.1.2e, 5.1.2e, 5.1.2e, 5.1.2e, 5.1.2e, 5.1.2e en 5.1.2e.

Materialen
Er is gebruik gemaakt van vangnetjes voor de libellen en schepnetten (+ waadpak) + bakken voor de vissen en andere waterdieren.

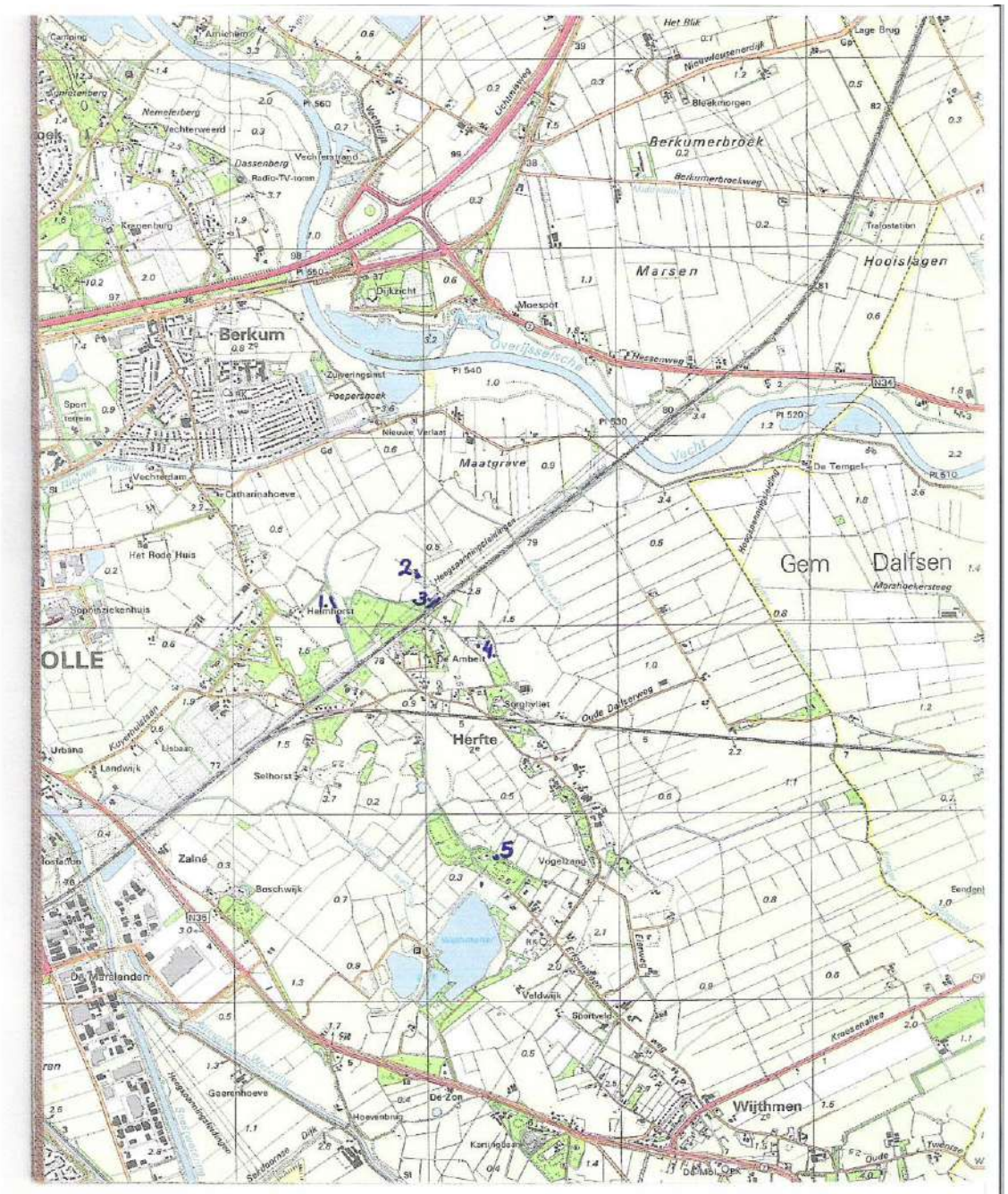
Monsterpunten
We hebben op 4 locaties gemonsterd op en nabij het landgoed de Helmhorst (zie ook het bijgevoegde kaartje).

1. Langs de westoever van de Marswetering, op het terrein van familie van 't Oever; tussen de vegetatie op een smalle strook weiland tussen prikkeldraad en sloot onder toeziend oog van koeien en in het water van de Marswetering ter plekke bij het dammetje richting het bosgebied;
2. In en rondom de kolk op het terrein van Van 't Oever, noordwestelijk van de spoorbaan en ten noordoosten van het bosgebied;
3. In de vegetatie van de greppel/droogvallende sloot noordwestelijk van het spoor, langs het zandpad dat de kolk en het Ambeltpad verbindt;

---

[1] *Om de Helmhorst en KNNV Zwolle meer in de belangstelling van het Zwolse publiek en de Zwolse politiek te krijgen, was een journalist van de Stentor uitgenodigd, 5.1.2e. Later voegde zich ook fotograaf 5.1.2e bij ons. Na het weekend verscheen een leuk en groot artikel in de Stentor met foto.*

4. Bij de nieuw gegraven paddenpoel van 5.1.2e en 5.1.2e ,
   5.1.2e (tel. 5.1.2e);
5. In de vegetatie van het stukje ‘nieuwe natuur’ (afgegraven oevers) achter de Wijthmenerplas, langs de Valkenbergweg. (Heet het water daar Emmertochtsloot?)

16 juni 2007.
KNNV Zwolle; overzicht monsterpunten Helmhorst en omgeving;
libellen en overige
beschrijving monsterpunten in tekst verslag, 5.1.2e
Topografische kaart van Nederland 1: 25.000 (1988); situatie gewijzigd!

Er is vooraf toestemming gevraagd en gekregen door 5.1.2e en 5.1.2e 5.1.2e aan/van familie 5.1.2e en 5.1.2e (oever Emmertochtsloot) om op en via hun terrein te gaan bemonsteren. Uiteindelijk zijn we niet naar de oever van de Emmertochtsloot gegaan, vanwege het weer.

Tijd en weer
Het waaide te hard voor optimale libellenwaarnemingen. We startten om 10.00 uur bij een wat broeierig en warm weer en aan het einde van de ochtend, rond 12.00 u. kwamen er enkele fikse onweersbuien.

Waarnemingen

1.Westoever Marswetering:
Libellen:
Azuurjuffer –mannetje
Aeshna-larve (vroege of blauwe glazenmaker)
Blauwe breedscheenjuffer – mannetje + vrouwtje
Lestidae-larve (pantserjuffer)
Metaalglanslibel (Somatochlora metallica) 2X
Gewone oeverlibel – 2 vrouwtjes (pas uitgeslopen, nog zacht) (Orthetrum cancellatum)
Lantaarntje
Weidebeekjuffer

Andere insecten:
Bootsmannetje –adult + larve (in het water van de Marwetering)
Geelgerande watertor- larve (in het water van de Marwetering)
Kleine vuurvlinder
Distelvlinder (in het bos naar waarnemingspunt 2)
Kokerjuffer- (kokers) (in het water van de Marwetering)

Andere geleedpotigen:
Amerikaanse zoetwaterkreeft 2X (Procambarus clarkii)

Weekdieren:
Zwanenmossel
Gewone poelslak (Lymnaea stagnalis)
Viviparis spec. (een of andere slak)
Grote diepslak (Bithynia tentaculata)
Schildersmossel (Unio pectorum)
Erwtenmossel (Pisidium spec.)
Gewone hoornschaal (Sphaerium corneum)
Moerashoornschaal (Musculium lacustre)

Vis:
Kleine modderkruiper (Cobitis taenia)

2. In en rondom de kolk van Van ’t Oever:

Aeshna- larve (vroege of blauwe glazenmaker)

Visdiefje

We vonden de kolk en omgeving opvallend leeg! Mogelijk is de kolk te diep voor veel waterleven. Veel bladval en beschaduwing door het omringende bos en struweel is ook een negatieve factor. Het grote aanbod aan organische stof veroorzaakt periodiek lage zuurstofwaarden en mogelijk ook het optreden van toxische stoffen in hogere concentraties zoals ammonium, nitriet, zwavelwaterstof e.d..

3. Greppel langs de spoorlijn

Libellen:
Grote keizerlibel
Gewone oeverlibel
Watersnuffel

4. Paddenpoel van der Sluis, Sorghvlietweg 10-12

Libellen:
Bloedrode heidelibel
Grote keizerlibel
Huidje van een glazenmaker

Verder nog:
Larve watersalamander
Staafwants

6. Niet direct meer de Helmhorst te noemen, maar wel in de nabije omgeving: Valkenbergweg- Wijthmenerplas, stukje nieuwe natuur langs Emmertochtsloot:

Libellen:
Tengere pantserjuffer - meerdere
Smaragdlibel
Azuurwaterjuffer
Koraaljuffer – mannetje
Vroege glazenmaker
Steen- of bruinrode heidelibel
Zwarte heidelibel -meerdere
Watersnuffel
Viervlek
Gewone pantserjuffer
Gewone oeverlibel
Tengere grasjuffer
Bruine korenbout
Grote roodoogjuffer
Metaalglanslibel

Verder nog: Oranje zandoogje / Egelboterbloem

11. Literatuur

5.1.2e, 1993. Muizen centraal in de natuur. P. 9,10 in Zwols Natuurtijdschrift. Jaargang 1, afl. 1.

Floron, 2003. Standaardlijst der Nederlandse flora.

SOVON, 2004. Handleiding inventarisatie broedvogels (2e aangepaste druk, ISSN 1382-6263

Ministerie van LNV, 2003. Rode lijst der Nederlandse paddenstoelen.

5.1.2e, 13 januari 2010. Roofvogels van Zwolle; de ontwikkelingen tussen 2000 en 2010, met name van de sperwer. KNNV-lezing, Zwolle.

Grootschalige kap in verband met hoogspanningsleidingen, helaas juist in het broedseizoen

Ook bij de ingang van het terrein wordt slordig gekapt. Een goed beheerplan moet dit verbeteren.

BIJLAGEN

BIJLAGE 1.

De natuurgebieden van Zwolle; citaat uit www.natuurlijk.nl (NatuurPuntNL)

BIJLAGE 2.

Flora- en faunawetsoorten en Habitatrichtlijnsoorten voorkomend in de omgeving HELMHORST (km-hok 206502 i.v.m. gepland onderzoek (5.1.2e 5.1.2e
Provincie Overijssel eenheid LNL 28-04-2008)

BIJLAGE 3.

Basisgegevens KNNV-muizeninventarisatie oktober 2009

BIJLAGE 4.

Sociaal verslag van de educatieve muizenactie Zwolle onder leiding van 5.1.2e 5.1.2e en 5.1.2e .

BIJLAGE 5.

Basisgegevens vogelinventarisatie 2008-2010.

BIJLAGE 1.

Citaat uit www.natuurlijk.nl (NatuurPuntNL)

De natuurgebieden van Zwolle

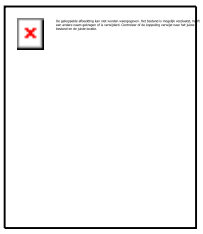
Zoals overal in Nederland staat ook in Salland de natuur onder druk. Toch zijn er nog plekjes genoeg die de moeite van een bezoek waard zijn. Wij hebben ze allemaal voor u op een rij gezet.

Oeverlanden langs de Vecht

Grienden, moerassen en water langs de Vecht.
Eigendom: Staatsbosbeheer
Wandelen: Niet toegankelijk
Ligging: Ten noorden van Zwolle, langs de Vecht

Buitenlanden Langenholte

Buitendijkse graslanden langs de Vecht en het Zwarte Water. Groeiplaats van de kievitsbloem.
Eigendom: Landschap Overijssel
Wandelen: Niet toegankelijk
Ligging: Ten noorden van Zwolle, waar de Vecht uitmondt in het Zwarte Water

Westerveldse Bos

Jonge bosaanplant rond zandwinningplassen en op voormalig vuilnisstort.
Eigendom: Gemeente Zwolle
Wandelen: Toegestaan
Ligging: Ten noorden van Zwolle

Agnietenberg, Schrevenbos, en Eierbelten

Beboste rivierduinen met een recreatieplas.
Eigendom: Gemeente Zwolle
Wandelen: Toegankelijk
Ligging: Ten noordoosten van Zwolle, ten noorden van Berkum

De Kranenburg

Voormalig landgoed, in gebruik als begraafplaats.
Eigendom: Gemeente Zwolle
Wandelen: Toegestaan
Ligging: Ten noordoosten van Zwolle, ten noorden van Berkum

Het Engelse Werk, IJsseluiterwaard

Bij het gelijknamige park aan de IJssel ligt een stuk uiterwaard tussen de oude verkeersbrug en de spoorbrug. Hierin is door het graven van plassen een natuurontwikkelingsgebied gecreëerd. Dit is tevens dienstbaar aan de drinkwaterwinning. De plassen kunnen bij normale waterstanden worden bekeken vanuit een half-ondergrondse observatiehut. Deze loopt bij hoog water onder; u zult zich dan moeten vergenoegen met het goede overzicht vanaf de dijk.
Eigendom: Staatsbosbeheer
Wandelen: Toegestaan, gemarkeerde route
Ligging: Ten zuidwesten van Zwolle, langs de IJssel

Het Engelse Werk en Spoolderbos

Tot landschapspark ingericht verdedigingswerk. Het Spoolderbos is een nieuw aangelegd bos.

E*igendom: Gemeente Zwolle*
Wandelen: Toegestaan, gemarkeerde route
Ligging: Ten zuidwesten van Zwolle, dichtbij de IJssel

Botanische tuin Engelse Werk

In een klein gebied twee landschapstypen uit Overijssel bijeenbrengen en een diversiteit aan plantensoorten stimuleren. Dat is gebeurd in de botanische tuin van Waterleiding Maatschappij Overijssel (Vitens). Deze veelzijdige tuin ligt in het park het Engelse Werk in Zwolle
Ontstaan
De grote liefde die de inmiddels overleden ingenieur 5.1.2e **, toenmalig directeur van Vitens, voor de natuur had, heeft ervoor gezorgd dat in het park het Engelse Werk een botanische tuin is ontwikkeld. Gedreven door een passie voor de veelvormigheid van de natuur heeft** 5.1.2e **ervoor gezorgd dat rond 1970 de flora van Overijssel en met name de flora van de IJssel en de Vecht op één punt bijeen zijn gebracht. Mede dankzij de adviezen en inbreng van professor** 5.1.2e **zijn vier dijken ontwikkeld. Door zijn deskundigheid zijn de juiste plantenzaden op de juiste plek ingebracht.**

Meer informatie

Vreugderijkerwaard

De Vreugderijkerwaard is een circa 130 hectare grote uiterwaard aan de oostzijde van de IJssel, ten noordwesten van Zwolle.

De Helmhorst

Bossen met enkele weilanden.
Eigendom: Particulier
Wandelen: Toegestaan
Ligging: Gemeente Zwolle, buurtschap Herfte

Boschwijk

Landgoed met een in Engelse landschapsstijl aangelegd parkbos.
Eigendom: Gemeente Zwolle
Wandelen: Toegestaan, behalve direct rond het landhuis
Ligging: Tussen Zwolle en Heino

Oldeneel

Ten noordwesten van de IJsselcentrale van Harculo ligt een kleine vogelrijke uiterwaard. Op dezelfde hoogte liggen binnendijks twee kolken. Op de dijkhellingen, een aantal jaren geleden verbeterd, zijn de eerste stroomdalplanten weer aan het terugkeren. Van de vogels kunt u genieten in een observatiehut aan de verharde weg. Op de dijk, richting centrale, loopt een fietspad. Voor Zwollenaren een prima gelegenheid voor een ommetje na het eten.
Eigendom: Staatsbosbeheer
Wandelen: Niet toegankelijk
Ligging: Ten zuidwesten van Zwolle

Zandhove

Een landgoed op een oeverwal van de IJssel. Het park is aangelegd in een Engelse landschapsstijl.
Eigendom: Gemeente Zwolle
Wandelen: Toegestaan, behalve rond het landhuis
Ligging: Ten zuidoosten van Zwolle, dichtbij de IJssel

Soeslo

Landhuis met park, omgeven door enkele bossen, weilanden en akkers.
Eigendom: Landschap Overijssel
Wandelen: Toegestaan
Ligging: Ten westen van Wijthmen

Windesheim

Voormalige steenfabriek bij Windesheim
Uiterwaarden van de IJssel, binnendijks gelegen tichelgaten, moerassen en weilanden. Bij de tichelgaten is een vogelkijkhut.
Eigendom: Staatsbosbeheer
Wandelen: Toegestaan, gemarkeerde wandelroute
Ligging: langs de IJssel bij Windesheim

Molenpolder

In het komkleigbied ten oosten van Windesheim is een begin gemaakt met een reservaat. Dit bestaat uit graslanden en een enkel voormalig griendperceel, later doorplant met populieren. Komkleigebieden zijn van nature vochtig. De grond blijft lang koud. Hierdoor komt de grasgroei laat op gang. Staatsbosbeheer werkt eraan om het ontwaterde gebied weer vochtig te krijgen. Als dat lukt, is het gebied heel geschikt als weidevogelgebied en kan het na verloop van tijd nog aan betekenis winnen. Intussen groeit ook de plantkundige waarde. Naast mooie slootvegetaties worden ook kleine aantallen kievitsbloem gevonden. Door een aangepast beheer proberen we die te vermeerderen. Afgezien van een enkele insteekweg lopen er geen paden door het terrein.
Eigendom: Staatsbosbeheer
Wandelen: Niet toegankelijk
Ligging: Tussen Windesheim en Laag Zuthem

BIJLAGE 2.

Flora- en faunawetsoorten en Habitatrichtlijnsoorten voorkomend in de omgeving HELMHORST (km-hok 206502 i.v.m. gepland onderzoek

5.1.2e

Provincie Overijssel eenheid LNL
28-04-2008

Onderstaande gegevens van Overijsselse soorten, geselecteerd uit de landelijke lijsten van beschermde planten en dieren, zijn afkomstig van het Ecologisch Kenniscentrum (milieu-inventarisatie) van de Provincie Overijssel. Dit zijn gegevens uit eigen onderzoek èn verkregen uit diverse (literatuur-)bronnen van derden. De lijst van soorten geeft een **indicatie** van de soortenrijkdom van het gebied. *Er kunnen geen rechten worden ontleend aan deze opgave van de aanwezigheid van soorten.*
Meer exacte informatie over groei- en verblijfsplaatsen van planten en dieren zijn te verkrijgen bij de Provincie Overijssel (milieu-inventarisatie) en instellingen als RAVON, OVB, FLORON, De Vlinderstichting, Zoogdierenwerkgroep Overijssel en VZZ. Ook regionale natuur- en milieuwerkgroepen en afdelingen van KNNV en IVN kunnen nuttige informatie hebben.
Alle van nature in de EU voorkomende vogelsoorten zijn beschermd (Flora- en faunawet art. 4 eerste lid, deel b). Ze worden niet apart genoemd in onderstaande lijsten.

LEGENDA BESCHERMDE PLANTEN EN BESCHERMDE DIEREN

*) = Soorten zijn in het veld niet altijd nader onderscheiden. Er is vaak de verzamelnaam "Groene kikker"en "Bosspitsmuis" gebruikt. Het betreft de Meerkikker (Rana ridibunda) (tabel 1), Middelste groene kikker (Rana klepton esculenta) (tabel 1), Poelkikker (Rana lessonae) (tabel 2) en de Gewone bosspitsmuis (Sorex araneus) en Tweekleurige bosspitsmuis (Sorex coronatus) (beide tabel 1). X = soort komt voor, (X) = soort komt mogelijk voor of in de directe omgeving, (?) = mogelijk voorkomend in Overijssel of niet bekend, jaar = jaar of periode waarin meest recente waarnemingen zijn gedaan, bron = EKC: Ecologisch Kenniscentrum (milieu-inventarisatie) Provincie Overijssel; ZWO: Zoogdierenwerkgroep Overijssel; VS: Vlinderstichting; RAVON: Reptielen-, amfibieën-, vissenonderzoek Nederland.

Nederlandse naam	wetenschappelijke naam	aanwezig	jaar
Tabel 1 Algemene soorten			
Planten			
Aardaker	Lathyrus tuberosus		
Akkerklokje	Campanula rapunculoides		
Brede wespenorchis	Epipactis helleborine		
Dotterbloem	Caltha palustris	x	1990
Gewone vogelmelk	Ornithogalum umbellatum		
Grasklokje	Campanula rotundifolia	x	1990
Grote kaardebol	Dipsacus fullonum		
Kleine maagdenpalm	Vinca minor		
Knikkende vogelmelk	Ornithogalum nutans		
Koningsvaren	Osmunda regalis		
Slanke sleutelbloem	Primula elatior		

Zwanebloem	Butomus umbellatus	x	1990

Mieren

Behaarde rode bosmier	Formica rufa	?	
Kale rode bosmier	Formica polyctena	?	
Stronkmier (?)	Formica truncorum	?	
Zwartrugbosmier	Formica pratensis	?	

Amfibieën en reptielen

Gewone pad	Bufo bufo	(X)	
Bruine kikker	Rana temporaria	(X)	
Groene kikker*	Rana esculenta s.l.	(X)	
Kleine watersalamander	Triturus triturus		
Meerkikker	Rana ridibunda		
Middelste groene kikker	Rana esculenta s.s.		

Zoogdieren

Aardmuis	Microtus agrestis	x	ZWO1988-2005
Bosmuis	Apodemus sylvaticus	x	ZWO1988-2005
Bosspitsmuis *	Sorex araneus / coronatus	x	ZWO1988-2005
Bunzing	Mustela putorius	x	ZWO1988-2005
Dwergmuis	Micromys minutus	x	ZWO1988-2005
Dwergspitsmuis	Sorex minutus		
Egel	Erinaceus europaeus	x	ZWO1988-2005
Haas	Lepus europaeus	x	ZWO1988-2005
Hermelijn	Mustela erminea		
Huisspitsmuis	Crocidura russula	x	ZWO1988-2005
Konijn	Oryctolagus cuniculus	x	ZWO1988-2005
Mol	Talpa europaea	x	ZWO1988-2005
Ree	Capreolus capreolus	x	ZWO1988-2005
Rosse woelmuis	Clethrionomys glareolus	x	ZWO1988-2005
Veldmuis	Microtus arvalis	x	ZWO1988-2005
Vos	Vulpes vulpes		
Wezel	Mustela nivalis		
Woelrat	Arvicola terrestris	x	ZWO1988-2005

Tabel 2 Overige soorten

Planten

Beenbreek	Narthecium ossifragum		
Bergnachtorchis	Platanthera chlorantha		
Blaasvaren	Cystopteris fragilis		
Brede orchis	Dactylorhiza majalis majalis		
Daslook	Allium ursinum		
Dennenorchis	Goodyera repens		
Gele helmbloem	Pseudofumaria lutea		
Gevlekte orchis	Dactylorhiza maculata		
Grote keverorchis	Listera ovata		

Gulden sleutelbloem	Primula veris		
Jeneverbes	Juniperus communis		
Klein glaskruid	Parietaria judaica		
Kleine zonnedauw	Drosera intermedia		
Klokjesgentiaan	Gentiana pneumonanthe		
Kluwenklokje	Campanula glomerata		
Lange ereprijs	Veronica longifola		
Maretak	Viscum album		
Moeraswespenorchis	Epipactis palustris		
Muurbloem	Erysimum cheiri		
Parnassia	Parnassia palustris		
Prachtklokje	Campanula persicifolia		
Rapunzelklokje	Campanula rapunculus		
Rechte driehoeksvaren	Gymnocarpium robertianum		
Rietorchis	Dactylorhiza m. praetermissa		
Ronde zonnedauw	Drosera rotundifolia		
Spaanse ruiter	Cirsium dissectum		
Steenanjer	Dianthus deltoides		
Steenbreekvaren	Asplenium trichomanes		
Tongvaren	Asplenium scolopendrium		
Valkruid	Arnica montana		
Veenmosorchis	Hammarbya paludosa		
Veldsalie	Salvia pratensis		
Vleeskleurige orchis	Dactylorhyza incarnata		
Waterdrieblad	Menyanthes trifoliata		
Welriekende nachtorchis	Platanthera bifolia		
Wilde gagel	Myrica gale		
Wilde kievitsbloem	Fritillaria meleagris		
Wilde marjolein	Origanum vulgare		

Kreeftachtigen

Rivierkreeft (?)	Astacus astacus		

Kevers

Vliegend hert	Lucanus cervus		

Vissen

Bermpje	Noemacheilus barbatulus		
Kleine modderkruiper	Cobitis taenia		
Meerval	Silurus glanis		
Rivierdonderpad	Cottus gobio		

Amfibieën en reptielen

Alpenwatersalamander	Triturus alpestris		
Levendbarende hagedis	Lacerta vivipara		

Zoogdieren

Damhert	Dama dama		
Edelhert	Cervus elaphus		
Eekhoorn	Sciurus vulgaris	x	ZWO1988-2005
Steenmarter	Martes fiona		
Wild zwijn	Sus scrofa		

Tabel 3 Soorten bijlage IV HR/bijlage 2 AMvB

Planten

Drijvende waterweegbree	Luronium natans		
Groenknolorchis	Liparis loeselii		
Kruipend moerasscherm	Apium repens		

Kevers

Gestreepte waterroofkever (?)	Graphoderus bilineatus		

Libellen

Gevlekte witsnuitlibel	Leucorrhinia pectoralis		
Groene glazenmaker	Aeshna viridis		
Noordse winterjuffer	Sympecma paedisca		
Oostelijke witsnuitlibel	Leucorrhinia albifrons		
Rivierrombout	Gomphus flavipes		
Sierlijke witsnuitlibel	Leucorrhinia caudalis		

Dagvlinders

Groot geaderd witje	Aporia crataegi		
Grote vuurvlinder	Lycaena dispar		
Heideblauwtje	Plebejus argus		
Rouwmantel	Nymphalis antiopa	x	Vlinderstichting

Tweekleppigen

Bataafse stoommossel (?)	Unio crassus nanus		

Vissen

Beekprik	Lampetra planeri		
Bittervoorn	Rhodeus sericeus amarus		
Grote modderkruiper	Misgurnus fossilis		
Rivierprik	Lampetra fluviatilis		
Steur	Acipenser sturio		

Amfibieën en reptielen

Boomkikker	Hyla arborea		
Heikikker	Rana arvalis		
Kamsalamander	Triturus cristatus		
Knoflookpad	Pelobates fuscus		
Poelkikker	Rana lessonae		
Rugstreeppad	Bufo calamita		
Vuursalamander (?)	Salamandra salamandra		
Adder	Vipera berus		
Gladde slang	Coronella austriaca		

Hazelworm	Anguis fragilis		
Ringslang	Natrix natrix		
Zandhagedis	Lacerta agilis		

Zoogdieren

Baardvleermuis	Myotis mystacinus		
Bechstein's vleermuis	Myotis bechsteinii		
Boommarter	Martes martes		
Bosvleermuis	Nyctalus leisleri		
Das	Meles meles		
Dwergvleermuis	Pipistrellus pipistrellus		
Franjestaart	Myotis nattereri		
Grootoorvleermuis	Plecotus auritus		
Grijze grootoorvleermuis	Plecotus austriacus		
Laatvlieger	Eptesicus serotinus	x	ZWO1988-2005
Meervleermuis	Myotis dasycneme		
Noordse woelmuis (?)	Microtus oeconomus		
Otter	Lutra lutra		
Rosse vleermuis	Nyctalus noctula		
Ruige dwergvleermuis	Pipistrellus nathusii		
Tweekleurige vleermuis	Vespertilio murinus		
Vale vleermuis	Myotis myotis		
Veldspitsmuis	Crocidura leucodon		
Waterspitsmuis	Neomys fodiens	x	ZWO1988-2005
Watervleermuis	Myotis daubentonii		

Opmerking ten aanzien van (Flora- en faunawet en Habitatrichtlijn)soorten:

- Flora-onderzoek is door de Provincie Overijssel uitgevoerd in 1990 en 1991,
- De aangekruiste amfibieën kunnen zich ophouden in bosranden en vochtige milieus.

BIJLAGE 2.

Basisgegevens muizeninventarisatie oktober 2009

		va 2200 u	va 0800 u	va 1545 u	va 22.30 u	va 0830 u
Raai 1 graslandruigte						
valnr	**rondenummer**	**1**	**2**	**3**	**4**	**5**
1		VM		RW		BM
2		BM				BM
3		VM	RW		RW	RW
4		VM	VM		RW	
5		loos	VM			loos
6			VM			BM
7						BSM
8		VM ZS		VM ZKst	VM ZS	BM
9			VM ZS	VM ZS		
10					VM	
11		VM ZKST	BM		loos	BM
12			BM		BM	
13		loos				
14		BM				RW
15						
16					BM	BM
17						
18						
19						RW
20						BM

Amco:	**x207215**	**y503142**	
TOTAAL	BM		13
	RW		7
	VM		12
	BSM		1

ZS=zonder staart
ZKST= zeer korte staart

Raai 2 spoorlijn zuid **Amco: x207218 y5**

valnr	rondenummer	1	2	3	4	5		
1		RW	RW		RW	RW	**TOTAAL**	BM
2			RW	RW		BM		RW
3		loos			BM			BSM
4		BM	BM			RW		
5		RW				BSM		
6		loos			BSM	BM		
7			BM		BM			
8		loos			RW			
9			BSM		BM	BM		
10		BM						
11		BM	BM		BM	BM		
12			BM					
13		RW	RW					
14			RW		BM	BSM		
15					RW			
16		BM	RW		BM	BM		
17		BM	BM		BM	RW		
18		BM	BM		BM	BM		
19		RW	RW		RW	RW		
20		BM			RW	RW		

Raai 3 spoorlijn noord **Amco: x207144 y5**

valnr	rondenummer	1	2	3	4	5		
1		RW				BM	**TOTAAL**	BM
2			RW	RW	BSM	BM		RW
3			loos		BM	RW		BSM
4								
5		BSM			BM	loos		
6				RW	loos	BM		
7		BM				BSM		
8		BM	BM			BM		
9		BM			BM			
10		BM			BM			
11		loos			BM	BM		
12		RW	BM					
13								
14		BSM	BM		BM	RW		
15								
16			BM	BSM		BM		
17								
18					BM			
19		RW	RW	RW	loos	RW		
20			RW		RW	BM		

Raai 4 Kolk t Oever **Amco:** **x206983** **y50**

valnr	rondenummer	1	2	3	4	5	TOTAAL	BM
1		loos	BM		BM	BM		RW
2		BM	loos		RW	RW		
3		BM						
4								
5								
6								
7		BM			RW			
8					BM			
9								
10					BM	BM		
11		BM	BM					
12			BM					
13		RW	loos		loos			
14			BM			loos		
15		BM		RW	RW			
16					BM	BM		
17		BM	BM	RW	BM	BM		
18		BM	RW		BM	BM		
19								
20		RW	BM		BM	RW		

Raai 5 Greppel Mulder **Amco:** **x206979** **y50**

valnr	rondenummer	1	2	3	4	5
1					VM	VM
2			DM			
3		BSM	VM	LOOS		
4					VM nest 3	
5			VM		DM	
6		loos	X	X	DM	VM
7			X	X	X	X
8		loos	DM	BSM		VM
9					BSM	BSM
10		BSM	X	X	X	X
11						
12			BSM		VM	
13						VM
14		BSM	BSM			
15		loos	BSM	RW	VM	
16						
17		VM	X	X	X	X
18			VM	DM	DM	VM
19						
20						

TOTAAL	VM
	DM
	BSM

VM nest 3

Terug gezet. Val op safe!

Raai 6 Knotwilg t Oever **Amco: x20672**

valnr	rondenummer	1	2	3	4	5		
1					DM		**TOTAAL**	DM
2			loos			DM		
3								
4			s					
5			s					
6			loos	DM	DM			
7			DM					
8								
9			s					
10								
11								
12			s					
13								
14			s			DM		
15			s					
16								
17								
18			loos					
19			s					
20								

Raai 7a Wetering noord van brug 't oever **Amco:**

valnr	rondenummer	1	2	3	4	5		
1						VEEL	**TOTAAL**	RW
2						VALLEN		HSM
3			val gebroken				BM	4
4					LOOS			
5			loos	RW	LOOS			
6								
7								
8				RW				
9								
10								

Raai 7b Wetering zuid van brug 't oever **Amco: x20650**

1	HSM	x	RW	HSM			
2	loos	x	BM				
3	HSM	x	HSM	RW			
4		x					
5		x					
6		x	HSM	HSM			
7		x			LOOS		
8		BM		BM	LOOS		
9							
10		BM					
11							
12		loos					
13							
14							
15							
16					HSM	HSM	
17		loos					

Raai 8 Tuin van Ee **Amco: x20721**

valnr	rondenummer	1	2	3	4	5		
1		LOOS					**TOTAAL**	HSM
2								BM
3								
4					LOOS			
5		HSM	HSM	HSM	HSM	HSM		
6		BM		HSM				
7		LOOS			LOOS			
8		HSM	HSM	HSM				
9								
10								

	Totaal rondevangst	**45**	**47**	**23**	**55**	**52**	**222**

BIJLAGE 4.

Sociaal verslag van de educatieve muizenactie Zwolle onder leiding van 5.1.2e en 5.1.2e.

Door: 5.1.2e

Het begon allemaal met deze mail;

“Onderwerp: educatieve muizen actie Zwolle

Beste natuurgidsen , begeleiders, docenten en familie
Volgende week hebben we met KNNV Zwolle en de Zoogdierwerkgroep Overijssel een actie gepland in Herfte. We gaan met allerlei soorten lifetraps muizen vangen. Jullie zijn allemaal heel erg welkom voor een of meerdere keren. Je kunt je opgeven bij 5.1.2e. We starten met een lesje in de kruidwisch (Noterhof). Deze activiteit is heel geschikt voor kinderen. Het geeft de gelegenheid muizen levend van dichtbij te zien. Enkele van jullie (5.1.2e, 5.1.2e en 5.1.2e) hebben al een keer meegedaan. Ik hoop jullie daar weer te zien.
Groeten, 5.1.2e “ (tot zover de email)

De eerste bijeenkomst is op dinsdag 20 oktober, het is de bedoeling om op deze dag de vallen te plaatsen. In elke val gaat wat hooi, een likje pindakaas met havermout en een druif(als dorstlesser) de vallen worden nog niet op scherp gezet dan kunnen de muizen er een beetje aan wennen. Jammer genoeg kan ik deze dag niet omdat we BrugTV met een opnameploeg te gast hebben in de Veldschuur voor de opnames van ZakelijkTV. Maar vrijdagmiddag om 3uur ben ik er wel bij! We gaan de vallen bijvullen en scherpstellen, het valt nog niet mee om ze allemaal weer te vinden! Oh, vergeet ik nog te zeggen dat een raai (dit is een rij vallen in het veld) wordt gemarkeerd door wasknijpers! met aan het begin en aan het eind een dubbele, dit is makkelijk want zo weet je precies waar je moet zoeken en dat, wanneer jij er niet bij bent, een ander ze weer kan vinden! Bij sommige vallen kun je zien dat ze belopen zijn, dit zie je bv. aan de keuteltjes en gesleep met hooi en vraat aan de druif. Tegen de tijd dat we ze allemaal scherp hebben gezet is het inmiddels al half zes. Dat belooft nog wat als we vanavond ook de muizen nog moeten determineren en noteren welke muis in welke val is gevangen! Ook dan moeten we voedsel bijvullen, scherpstellen en weer terug plaatsen. Dus snel naar huis een hapje eten want we krijgen vanavond om 8 uur in de Kruidwisch een korte uitleg over de werking van de vallen en ook nog een kleine opfriscursus muizen determineren door 5.1.2e. 5.1.2e heeft een PowerPoint gemaakt over de verschillende raaien en waar ze staan en hoe we alles moeten noteren. Er is een behoorlijke opkomst, ik tel 11 mensen , de NGC is ook rijkelijk vertegenwoordigd, te weten 5.1.2e, 5.1.2e, 5.1.2e, 5.1.2e en ik zelf.

Om 10 uur is het dan zo ver. We vertrekken bij de Kruidwisch en gaan richting Herfte, naar landgoed de Helmhorst alwaar de vallen zijn uitgezet. De eerste raai lopen we met z'n allen zodat we in de praktijk kunnen zien hoe het moet. Deze eerste rij staat bij een bewoner in de moestuin en volgens 5.1.2e een ideale plek om een huisspitsmuis te vangen; wat dan inderdaad ook bij de derde val gebeurt, 5.1.2e legt nog een keer uit waar we bij de determinatie op moeten letten bv: de kleur, de spitse snuit en de lange uitstaande haren op de staart. We besluiten om de groep in tweeën te delen, 5.1.2e, 5.1.2e, 5.1.2e, 5.1.2e en 5.1.2e gaan met 5.1.2e mee. 5.1.2e, 5.1.2e, 5.1.2e gaan met 5.1.2e mee. 5.1.2e vind dat iedereen één keer

alles gedaan moet hebben, dus de ene keer moet ik schrijven en daarna de vallen controleren en bijvullen. Terwijl
we bezig zijn komt er heel langzaam een grondmist over de weilanden, waardoor het zicht een stuk minder wordt. Je snapt wel dat de vallen niet in het donker bekeken kunnen worden dus heeft iedereen een lampje meegenomen. Al met al is het nog behoorlijk intensief werk! Als we 's nachts om 00.30uur klaar zijn en teruglopen naar de auto blijkt dat de andere groep nog een hele raai moet doen. Na overleg besluiten we om toch maar naar huis te gaan omdat we anders met wel heel veel mensen zijn om de laatste 20 vallen te controleren. Als ik eindelijk moe mijn bed induik zie ik nog steeds muizen, en het eerste waar ik 's morgens aan denk als de wekker afloopt is: .....juist ja, MUIZEN!!!

Tweede dag: Zaterdagmorgen om 8uur, volgende ronde! De rondes moeten om de 8 uur gelopen worden anders zitten de muizen te lang in de vallen met het risico dat het voer opraakt en de muis overlijdt t.b.v. van de wetenschap en dat is niet echt de bedoeling! We zijn vanmorgen met 5 mensen en verdelen ons weer in twee groepjes, 5.1.2e neemt 5.1.2e en 5.1.2e op sleeptouw en 5.1.2e en ik gaan samen, even iets later voegt 5.1.2e
zich nog bij ons. Het gaat nu een stuk vlotter omdat iedereen precies weet wat hij moet doen en ook de soorten al redelijk uit elkaar kan houden, waardoor er niet telkens hoeft te worden overlegd welke soort we nu weer gevangen hebben! Om half tien zijn we klaar en gaan we huiswaarts, mooi op tijd.

's Middags om half vier staan we weer paraat om de muizen te bevrijden uit hun gevangenisjes, en alles word weer keurig genoteerd. Het valt ons op dat we sommige muizen terug herkennen, die dus al voor de tweede keer in de val gelopen zijn. Een van de Rosse woelmuizen in raai 1 heeft geen staart meer en is daarom makkelijk te herkennen, ook vangen we een huisspitsmuis in raai 8 (de tuin) die een soort zadel tekening op de rug heeft en dus ook makkelijk te herkennen is.

Als we teruglopen vinden we sporen van een vos? en we horen een paar keer een groene specht lachen. Om half zes is het werk weer gedaan , of is het een leuke hobby?, en kunnen naar huis. Vanavond kan ik er helaas niet bij zijn ik mag op de Veldschuur de activiteit nachtfotografie gaan verzorgen en dat is natuurlijk ook erg leuk!!

Derde en Laatste dag: Omdat de tijd vannacht is verzet mogen we nu om 7 uur al aantreden! Als ik al bijna op de plaats van bestemming ben staat er voor mij een auto midden op de weg stil, ik stap uit en ga kijken wat er aan de hand is. Ik zie 5.1.2e liefdevol een koe ondersteunen die door de poten is gezakt en met zijn hoofd tegen de schrikdraad aan ligt, 5.1.2e en 5.1.2e helpen haar. 5.1.2e stelt voor om op zoek te gaan naar de boer, die in buurt woont, snel komt de man kijken en constateert dat de koe al voor de tweede keer dit weekend geveld is door melkziekte en nodig aan het infuus moet. Melkziekte ook wel kalfziekte genoemd is een gebrek aan calcium vertelt hij en de veearts laat dan middels een infuus calcium in de bloedbaan lopen en de koe kan na een kwartiertje alweer gewoon grazen en het kalfje zogen.

Gevonden op internet: Wat is melkziekte precies? Melkziekte is een tekort aan calcium in het bloed. Het is een ziekte die bij het rund in de meeste gevallen optreedt binnen 48 uur na afkalven. Meestal treft de ziekte hoogproductieve, oudere kalfskoeien. De boer heeft de veearts al gebeld en wij vervolgen onze weg, met het gevoel dat het allemaal wel weer goed komt.

Op deze mooie zondagmorgen zijn we met z'n zevenen. 5.1.2e stelt voor om de groep deze keer in drieën te delen; 5.1.2e gaat samen met 5.1.2e en 5.1.2e op pad, 5.1.2e en 5.1.2e gaan ook samen en gezien de nodige ervaring die we al hebben opgedaan, mogen 5.1.2e en ik ook samen met 5.1.2e op pad. Wij doen eerst raai 3, want zo verteld 5.1.2e, er komt zo nog een familie met kinderen uit Hattem om te kijken wat we aan het doen zijn. En dan is het leuk om ze eerst in de tuin te ontvangen.

Omdat ik deze raai al een aantal keren gedaan heb stel ik voor dat ik de lifetraps opzoek en in de goeie volgorde op het land leg zodat we er zo langs kunnen lopen en niet telkens hoeven te zoeken. 5.1.2e schrijft en 5.1.2e haalt de eerste vallen leeg, dus én de muis én alles wat er verder nog inzit! De lifetraps gaan in een krat om mee terug genomen te worden. Als we bijna klaar zijn met deze raai komt er iemand aan lopen, hij komt recht op ons af dus hij is waarschijnlijk bekend!! En jawel hoor het is 5.1.2e die had dus niet de tijd verzet vannacht en/of niet gehoord dat we om 7uur wintertijd zouden beginnen! Maar hij kwam precies op tijd en kon mooi helpen dragen, vele handen maken licht werk! Als we in de tuin staan te wachten op de familie uit Hattem bellen ze op dat ze een beetje verdwaald zijn, nadat 5.1.2e ze weer op het goede spoor heeft gepraat zijn ze er ook zo. Ze stellen zich voor als de familie 5.1.2e met 4 kinderen . Ze vallen meteen met de neus in de boter want in de eerste val die we controleren zit een muis,het is een Huisspitsmuis, we doen hem in de emmer zodat de kinderen hem goed kunnen bekijken. En ze vinden het prachtig, zo'n muis heeft ook een heel hoog knuffel gehalte! Dan lopen we naar de volgende raai, de kinderen worden over het prikkeldraad getild en gaan op zoek naar de eerste wasknijpers. Deze raai is uitzonderlijk goed, in bijna elke val zit wel een muis. De jongste van de kinderen heeft na een tijdje ook in de gaten dat je op de wasknijpers moet letten en is een heel eind verder bij een wasknijper gaan staan en is er niet meer toe te bewegen om te komen kijken bij de rosse woelmuis in het terrarium , hoe goed zijn vader het ook probeert. Hij blijft op wacht bij zijn eigen knijper, als we daar zijn aangekomen mag hij de vallen aangeven en staat hij er heel trots bij te kijken. Na twee keer een bosmuis te hebben gezien kan een van de meisjes bij de volgende muis direct al zien dat het om een bosmuis gaat, knap hoor! Mij koste dat meer tijd! Met deze familie erbij begon het al aardig op een excursie te lijken en kwam het bij NGC geleerde mooi van pas. We probeerden de kinderen overal in te betrekken en al hun vragen te beantwoorden, want jong geleerd is oud gedaan, zo luid het gezegde. Wie weet worden het ook nog eens natuurgidsen!! Ook leuk was het, toen ik bij een bepaalde val voorspelde dat hier wel eens een muis zonder staart in kon zitten, hij er ook nog echt inzat! Die muis had het naar zijn zin in dit prachtige huisje, anders loop je er toch niet 4x achter elkaar in. Ik vond het een heel erg geslaagd weekend, waarin ik erg veel geleerd heb en waar ik ook het geleerde op de NGC in de praktijk kon brengen. Van 5.1.2e hoorde ik dat in dit gebied in 1980 ook al een dwergmuis was gevangen, leuk dat ze er nog zijn!! We hebben 6 verschillende soorten muizen gevangen te weten: Bosspitsmuis, Huisspitsmuis, Bosmuis, Dwergmuis, Rosse woelmuis, Veldmuis en heel misschien een Aardmuis maar omdat die erg veel op de Veldmuis lijkt, is dit niet helemaal 100 % zeker.

Invoegen foto's

Bosmuis

Bosspitsmuis

Dwergmuis

Rosse woelmuis met 5.1.2e op de achtergrond

Huisspitsmuis

_DSC0055.jpg
_DSC0100.jpg
_DSC0136.jpg
_DSC0195.jpg
_DSC0126.jpg
_DSC0072.jpg
_DSC0085.jpg
_DSC0218.jpg

Als iedereen zich weer verzameld heeft bij de auto's en de spullen zijn ingeladen, gaan we richting Kruidwisch en naar de koffie! Maar eerst moet er nog gewerkt worden. Alle vallen moeten worden afgewassen en gedroogd en dat is best nog wel een heel karwei, 160 vallen!! Zelfs de familie uit Hattem werkt mee, ze vinden het erg leuk en willen graag mee helpen afwassen. De kinderen vermaken zich prima en zelfs de jongste helpt een handje mee. Als alles is afgewassen en gesorteerd, is het tijd voor een bak koffie en 5.1.2e heeft gezorgd voor wat lekkers bij de koffie, na zo'n morgen hard werken gaat dat er wel in. Er wordt nog even nagepraat en dan gaat iedereen moe maar voldaan naar huis. Het was en geslaagd weekend met een heleboel leuke en leerzame momenten.

BIJLAGE 5.

Verslag basisgegevens vogelinventarisatie 2005 – 2010

Voorafgaand aan de hierna weergegeven KNNV-vogelinventarisaties in 2008 en 2009 werden eerder al (2005 en 2007) systematische broedvogelwaarnemigen gedaan door 5.1.2e 5.1.2e (IVN-Zwolle). Dit betrof steeds slechts een voorjaarswaarneming per jaar (begin mei) met een andere looproute dan in 2008 en 2009.

Deelnemers KNNV-vogelinventarisatie

2008:KNNV-leden 5.1.2e, 5.1.2e, 5.1.2e, 5.1.2e, 5.1.2e 5.1.2e, 5.1.2e, 5.1.2e, 5.1.2e; 5.1.2e (coördinator en algemene reserve).

Voor 2009 was de groepsindeling als volgt: 5.1.2e en 5.1.2e; 5.1.2e 5.1.2e en 5.1.2e; 5.1.2e en 5.1.2e; 5.1.2e en 5.1.2e 5.1.2e en was 5.1.2e weer algemeen reserve. De planning was als volgt: 5.1.2e / 5.1.2e 5.1.2e op 15/16 maart, 12/13 april, 10/11 mei, 7/8 juni/ 5.1.2e / 5.1.2e op 22/23 maart, 19/20 april, 17/18 mei, 14/15 juni; 5.1.2e / 5.1.2e 29/30 maart, 26/27 april, 24/25 mei, 21/22 juni; Jaasma / de Visser op 5/6/ april, 3/4 mei, 17/18 mei, 31 mei/ 1 juni, 28/29 juni.

In 2008 werden de volgende waarnemingen gedaan door de bovenvermelde KNNV-waarnemers. Op 27 maart en 19 april werd behalve de pre-/absentie in het hele gebied ook het aantal waarnemingen bepaald (5.1.2e & 5.1.2e). De looproute voor de inventarisatie werd op 15 maart vastgesteld en daarna steeds consequent gevolgd.

2008	*Frequentie*	15-mrt	27-mrt	5-apr	12-apr	19-apr	3-mei	11-mei	31-mei	10-jun	28-jun
Blauwe Reiger	*2*		1				x				
Boomklever	*5*		3		x	2	x	x			
Boomkruiper	*3-4*		2			2			x?	x	
Buizerd	*7*	x	2	x	x	3	x	x			
Fitis	*5*				x	3	x	x	x?		
Gierzwaluw	*1*									x	
Goudhaantje	*4*	x	2	x			x				
Goudvink	*5*		2		x		x		x		x
Groenling	*2*				x					x	
Grote Bonte Specht	*10*	x	2	x	x	1	x	x	x	x	x
Grote lijster	*1*	x									
Heggemus	*2*		1		x						
Houtduif	*8*	x	17	x	x	9	x		x	x	
Huismus	*1*		8								
Koolmees	*9*	x	9		x	7	x	x	x	x	x
Kuifeend6666	*1*								x		
Mandarijneend	*1*					2					
Meerkoet	*2*			x			x				
Merel	*10*	x	10	x	x	5	x	x	x	x	x
Nijlgans	*5*	x	1	x	x	4					
Pimpelmees	*4*	x	3	x		3					

Roek	*5*				x	6	x		x		x
Roodborst	*8*	x	3	x	x	4		x	x	x	
Spreeuw	*4*		1		x	2	x				
Staartmees	*2*	x							x		
Tjiftjaf	*8*		5	x	x	8	x	x	x	x	
Vink	*10*	x	6	x	x	4	x	x	x	x	x
Vlaamse gaai	*7-8*	x	2	x	x	5	x		x?		x
Wielewaal	*1*							x			
Wilde eend	*1*				x				x		
Winterkoninkje	*9*		3	x	x	1	x	x	x	x	x
Zanglijster	*10*	x	1	x	x	2	x	x	x	x	x
Zwarte Kraai	*7*	x	7		x	2	x	x	x		
Zwartkop	*5*					1	x	x		x	x
Totaal aantal vogelsoorten	*34*	15	22	14	21	21	20	14	14-17	13	10
omstandigheden			1)			2)					
Tijd: van			07.00			06.00					
tot			09.30			08.15					

1) mistig, later opklarend tot heiig met zon
2) koud, gure wind

Het naaldbosdeel van het landgoed, op het oude zandige rivierduin, herbergt weinig zangvogels. Omvorming tot gemengd of loofbos zou hier op termijn een goede maatregel zijn.

In 2009 zijn er zes inventarisatieronden gelopen door leden van de KNNV afd. Zwolle.
De negen KNNV-leden van de afdeling Zwolle die gedurende het broedseizoen 2009 hebben meegedaan aan de broedvogeltellingen zijn: 5.1.2e, 5.1.2e, 5.1.2e, 5.1.2e, 5.1.2e, 5.1.2e, 5.1.2e, 5.1.2e, 5.1.2e.

Het inventarisatieschema (weekends) was als volgt:

1. 5.1.2e + 5.1.2e 4 – 5 april
2. 5.1.2e + 5.1.2e 25-26 april
3. 5.1.2e + 5.1.2e 2-3 mei
4. 5.1.2e + 5.1.2e 9-10 mei
5. 5.1.2e + 5.1.2e 16-17 mei
6. 5.1.2e + 5.1.2e 23-24 mei
7. 5.1.2e + 5.1.2e 30-31 mei
8. 5.1.2e + 5.1.2e 6-7 juni
9. 5.1.2e + 5.1.2e 13-14 juni
10. 5.1.2e + 5.1.2e 20-21 juni
11. 5.1.2e + 5.1.2e 27-28 juni
12. 5.1.2e + 5.1.2e 4-5 juli

In onderstaande tabel zijn de resultaten van zes ronden in 2009 weergegeven.

2009	*frequentie*	27-apr	5-mei	11-mei	23-mei	30-mei	8-jun	20-jun
Zanglijster	*7*	X	2	1	X	5	4	X
Merel	*7*	X	9	7	X	12	10	X
Ringmus	*2*	X			X			
Huismuis	*6*	X	1	1	X	3	4	
Grasmus	*3*			1		1	1	
Roodborst	*7*	X	4	8	X	7	7	X
Winterkoning	*6*	X	5		X	3	8	X
Vink	*7*	X	3	2	X	4	5	X
Koolmees	*6*	X	4	4	X	6	4 3)	
Tijftjaf	*7*	X	3	2	X	3	1	X
Zwartkop	*7*	X	3	3	X	4	4	X
Houtduif	*7*	X	2	1	X	9	5	X
Goudvink	*3*	X			X			X
Zwarte Kraai	*6*	X	1		X	3	1	X
Canadeese gans	*2*	X			X			
Fitis	*6*	X	1	2	X	2	3	
Buizerd	*6*	X	1		X	2	1	X
Boomklever	*5*			2	X	1	4	X
Boomkruiper	*4*		1	4		1	2	
Sperwer	*3*			1 1)	X		1 2)	
Grote Bonte specht	*5*			2	X	4	3	X
Grote Bonte specht juv.	*1*						2	1
Blauwe reiger	*4*			1		1	1	X
Boerenzwaluw	*2*			()	X			X
Wilde eend	*3*		2		X	2		X
Meerkoet	*2*		1			2		

Zwarte mees	*1*		1					
Pimpelmees	*2*		2			1		
Tuinfluiter	*1*		2				1	
Goudhaantje	*1*						2	
Gaai	*2*					3	3	
Spreeuw	*1*					3		
Nijlgans	*1*					2		
Glanskop	*1*					1		
Visdiefje	*1*					1		
Holenduif	*1*					1		
Grutto	*1*					1		
Staartmees	*1*					7		
Tot.aantal vogelsoorten	*31*	16	21	17	21	29	22	17
(Haas)		2			1			
Omstandigheden			4)					
			6)	7)			8)	
tijd: van			05.30					
tot			07.45					
Waarnemers 5)		EV/ SJ	HE/WB	DM	EV		DM	EV/ SJ

1) Alarmerend bij horst
2) Op nest
3) Familie
4) Overvliegend Nijlgans en Boerenzwaluw (11 mei)
5) Waarnemers
   27 april, 23 mei en 20 juni: 5.1.2e + 5.1.2e
   5 mei: 5.1.2e + 5.1.2e
   8 juni / 11 mei: 5.1.2e
6) koud, gure wind; regen-achtig
7) Stevige NO wind, 8 C
8) droog na regen, helder.

Legenda toegepaste uitzonderingsgrondslagen

In dit document zijn gegevens geanonimiseerd op grond van:

Wet	Artikel	Omschrijving	Pagina's
Wet open overheid	Art. 5.1 lid 2 sub e	De eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer	1, 4, 10, 13, 19, 20, 23, 29, 31, 33, 35, 36, 38, 39, 40, 43, 45, 47, 49, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 68, 69

BeleidsRadar.nl

Zo bespaar je tijd dankzij BeleidsRadar

Vind alle beleidsstukken dankzij AI

Doorzoek met één klik miljoenen beleidsdocumenten van de Tweede Kamer, gemeenten en Europa. Onze AI begrijpt wat je bedoelt, dus je vindt ook de juiste documenten als je zoekwoord niet exact overeenkomt met de tekst in het document. Hierdoor vind je alle stukken die je nodig hebt.

Krijg direct een samenvatting van het document

Stop met het doorworstelen van lange en taaie documenten, moties en nota's. Onze AI analyseert meteen de beleidsdocumenten en presenteert ze in heldere kernpunten. Zo weet je vooraf of een document relevant is om helemaal te lezen, waardoor je (lees)tijd bespaart.

Stel beleidsvragen aan je AI-assistent

Stel een vraag in de chat en krijg direct antwoord. Onze ervaren AI-assistent kent alle beleidsdossiers van voor naar achter, hun onderlinge relatie en tegenstrijdigheden.

⚡ Ontvang realtime beleidsupdates

Stel alerts in voor onderwerpen en ontvang direct een melding bij nieuwe beleidsstukken daarover. Zo ben je vaak uren of dagen eerder op de hoogte dan via traditionele media.

Meer informatie? Beleidsradar.nl